Ateitis

LIEPA-RUGPJŪTIS 1989—4

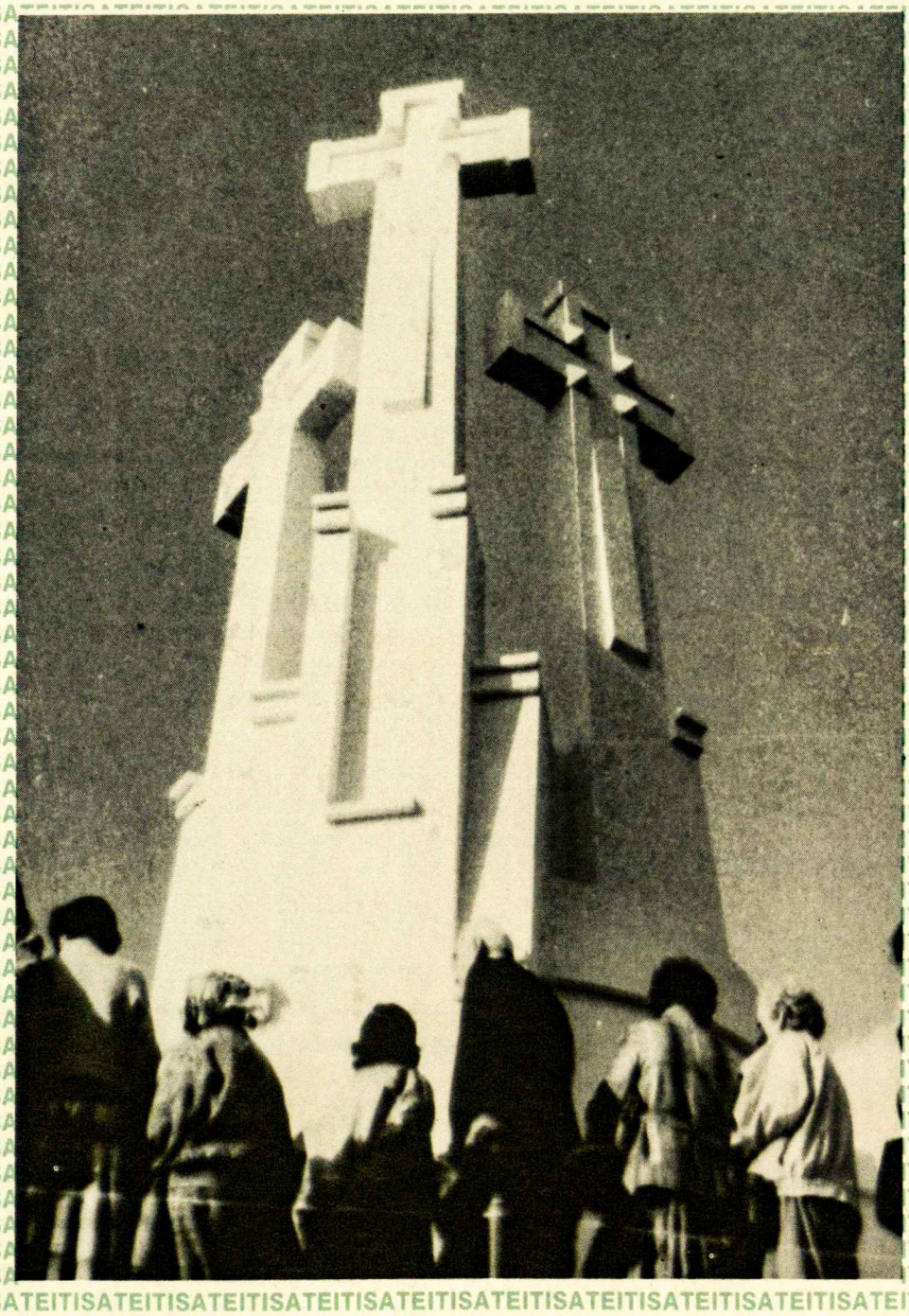

Ateitis

Apie rašytojus, skaitytojus ir redagavimą
D. Bindokienė 1

Ateitininkai visuomeninės veiklos sūkuryje
Juozas B. Laučka 2

Kreipimasis į visus mūsų išeivijos lietuvius
Vytautas Skuodis 4

TIKIU

Malda
R. Repšys, MIC 5

FEDERACIJOS VADAS PRANEŠA
Juozas Polikaitis 7

ATEITIES SPINDULIAI

Kelionė į nežinomą kraštą
Elenutė Tijūnėlytė 11

KALBOS SKYRIUS 12

KNYGOS LEIDINIAI

Vėlinės — šiurpi istorijos pamoka
Rūta Sidrytė 13

ĮVYKIAI IR ŽMONĖS

Darbštus ir kuklus redaktorius
Rūta Sidrytė 16

Ateities literatūros fondas 17

Kun. Alfonsas Svarinskas lankosi JAV-se
Ramunė Kubiliūtė 18

MŪSŲ VEIKLA

Ateitininkų Federacijos valdybos posėdis
Ramunė Kubiliūtė 23

Klivlendo ateitininkų metinė šventė
Danius Šilgalis 24

Prez. A. Stulginskio kuopos šeimos šventė
Audrė Šlenytė 24

Kun. A. Lipniūno moksleivių at-kų kuopos šventė
Elena Tuskenytė 25

Toronto jaunučių metų veiklos apžvalga
Gabija 26

KREIVOS ŠYPSENOS 28

NUOTRAUKOS: V. Kapočius, viršelis, 5; J. Polikaitis, 7,8; J. Kuprys, 9,10,19; V. Kuprytė, 21 (viršuje); R. Kubiliūtė, 21; V. Bacevičius, 23,24; **Iliustracijos:** V. Venclovaitė, 28.

Ateitininkų Federacijos leidžiamas katalikiškos lietuviškos orientacijos žurnalas

LIEPA-RUGPJŪTIS
1989 m.

VOL. LXXIX NR. 4

REDAKTORĖ:
Danutė Bindokienė,
7155 S. Homan Ave.,
Chicago, IL 60629. USA
Telef. (312)776-2036

REDAKCIJOS NARĖS:
Ramunė Kubiliūtė.
Rūta Sidrytė,
Viktutė Venclovaitė.

TECHNINIS REDAKTORIUS:
Jonas Kuprys

ADMINISTRATORIUS:
Juozas Polikaitis,
7235 South Sacramento Ave.,
Chicago, IL 60629, USA
Tel.: (312)434-2243

Spaudos darbus atlieka Draugo spaustuvė Chicagoje. Leidžia Ateitininkų Federacija. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje — 12.00 dol.; garbės prenumerata — 20.00 dol., susipažinimui 9.00 dol.; kituose kraštuose — 9.00 dol., išskyrus Pietų Ameriką (7.00 dol.).

ATEITIS (USPS 035-440) — a magazine published by-monthly, by the Lithuanian Catholic Federation Ateitis, Inc. Business address: 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL 60629 USA. Yearly subscription in the US and Canada $12.00. Single copy $2.00. Second class postage paid at Chicago, Illinois.
©1989 by the Lithuanian Catholic Federation Ateitis. All rights reserved. POSTMASTER: Send address changes to ATEITIS, 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, Illinois 60629 USA.

APIE RAŠYTOJUS, SKAITYTOJUS IR REDAGAVIMĄ

Šio numerio užpakaliniame viršelyje spausdiname pluoštą ištraukų iš laiškų redakcijai, kuriuose skaitytojai su nuoširdžia šiluma atsiliepia apie „Ateitį". Gal kas papriekaištaus, kad atsiliepimai per geri, kad niekas neduoda „pipirų". Tai nereiškia, kad būtume nespausdinę kritikos žodžių, bet jų dar iki šiol nebuvo. Matyt, mielieji žurnalo skaitytojai leidžia apsiprasti naujose pareigose, o tik vėliau pradės redaktorę „čiršKinti". Skaitytojų nuomones labai vertiname ir jų nuoširdžiai laukiame. Tik išsivystęs dialogas tarp žurnalo ir tų, kuriems jis skiriamas, padės mums augti ir tobulėti. Todėl esame dėkingi visiems už padrąsinimus, o taip pat šeštadieninio „Draugo" „Iš ateitininkų gyvenimo" skyriaus redaktoriui J. Žadeikiui už „Ateities" numerio recencijas.

Ketvirtasis šių metų „Ateities" numeris yra beveik sukaktuvinis: persiritome per pusiaują, išleidome keturis numerius! Šiais metais beliko tik du. Vadinasi, redaktorę ir visą redakcinį kolektyvą beveik nebegalime vadinti „naujokais". Iš tikrųjų ir norime šiek tiek daugiau pakalbėti apie tuos uolius, pareigingus redakcijos kolektyvo narius. Tikra Dievo ranka juos atvedė „Ateičiai" į talką. Visi jie jauni, kupini entuziazmo, gerų idėjų ir pareigingumo. Visi jie apkrauti visuomeniniais ir asmeniniais darbais, bet vis tiek atranda laiko žurnalui.

Daug skaitytojų savo laiškuose gėrisi gražiu „Ateities" apipavidalinimu. Tai Jono Kuprio nuopelnas kuris, dirbdamas „Draugo" spaustuvėje, taip gražiai atlieka ir prižiūri žurnalo spausdinimo darbus. Jis taip pat turi daug kantrybės redaktorės pageidavimams ir klausimams.

Ramunė Kubiliūtė yra turbūt gimusi žurnalistė. Pro jos akis neprasprunka jokia žinia (ypač kitų vietovių spaudoje), surišta su ateitininkų veikla ir gyvenimu. Viską ji gražiai surenka ir atsiunčia „Ateičiai". Ramunė taip pat rašo įdomius reportažus ir turi labai daug gerų sugestijų žurnalo puslapiams užpildyti.

Mes tikrai džiaugiamės Rūtos Sidrytės talka. Šiame numeryje rasime net du jos rašinius: pasikalbėjimą su ilgamečiu ateitininkų skyriaus redaktoriumi ir J. Kralikausko knygos recenziją. Tai dvi labai skirtingos temos, bet Rūta jų nepabūgo ir savo darbą puikiai atliko. Ypač gerai pavyko recenzija, su kuria jai teko kiek ir pavargti. Nepamirškime, kad įvykiai, aprašyti knygoje, yra Rūtai tik girdėti ar skaityti, bet asmeniškai nepatirti. Tačiau galbūt kaip tik dėl to mes recenzijoje randame šviežią žvilgsnį, naują priėjimą prie atpasakojamų įvykių. Tai yra jauno žmogaus pažiūros, kurias gali lengvai suprasti kiti mūsų jaunieji skaitytojai.

Negalime geru žodžiu nepaminėti mūsų meninkės Viktutės Venclovaitės, kurios „Ryto ir Gailytės" nuotykiai paįvairina ir pagyvina „Kreivų šypsenų" skyrelį. Tikime, kad šie lietuviški „komikai" labai teigiamai sutinkami jaunesniųjų skaitytojų, kurie taip mėgsta panašius piešinėlius vietinėje spaudoje. Reikia pabrėžti, kad piešinėlių charakteriai, turinys ir dialogai yra Viktutės kūryba. Nuoširdžiai džiaugiamės jos įnašu ir talentais.

Turime dar vieną nuolatinį bendradarbį, nors jis turbūt tokiu savęs nelaiko. Tai mūsų Federacijos vadas Juozas Polikaitis. Įsivedus skyrelį „Federacijos vadas praneša", jis norom nenorom turi pateikti laiku medžiagą. Manome, kad Federacijos vadas priklauso visai ateitininkijai. Jo veikla, pažiūros ir mintys taip pat turi būti visiems prieinamos.

Be abejo, visiems žinoma, kad J. Polikaitis yra ir „Ateities" administratorius, šias pareigas einąs jau daug metų. Jam už triūsą ir rūpestingą administravimą esame labai dėkingi.

Tai tokios mintys galvon pasibeldžia, ketvirtąjį žurnalo numerį į spaustuvę atidavus. Baigiasi tingi, atostoginga vasara. Ištuštės stovyklavietės, rudens vėjai išblaškys paskutinius dainų aidus ir pilkus laužų pelenus. „Ateitis" laukia reportažų, nuotraukų, laisvos kūrybos iš stovyklų. Ypač laukiame medžiagos konkursui (apie jį plačiau žr. „Įvykiai ir žmonės" skyriuje). Rašykite jaunučiai ir moksleiviai, ir studentai, ir sendraugiai. Visiems vietos mūsų žurnalo puslapiuose atsiras. Penktojo (rugsėjo-spalio mėn.) numerio medžiagą turime gauti iki rugpjūčio mėn. pabaigos.

D. Bindokienė

LIETUVOS NACIONALINĖ MARIJOS DO BIBLIOTEKA

Moksl. at-kų są-gos metinė konferencija 1928 liepos 3-4 d. Kaune. Tai paskutinė konferencija, įvykusi su valdžios leidimu. I eil. iš k.: są-gos pirm. Vl. Viliamas, mergaičių reikalų ved. A. Sereikytė, konferencijos vicepirm. J. B. Laučka, pirm. dr. J. Pankauskas, Fed. dvasios vadas prel. prof. Pr. Kuraitis, prel. A. Dambrauskas-Jakštas, prof. Pranas Dovydaitis, prof. K. Pakštas, Fed. tarybos pirm. Eduardas Turauskas ir kiti.

JUOZAS B. LAUČKA

Ateitininkai visuomeninės veiklos sūkuryje

Visuomeniškumas — vienas pagrindinių mūsų sąjūdžio principų. Mūsų ideologai (prof. Stasys Šalkauskis, prof. Kuraitis, dr. Antanas Maceina, dr. Juozas Girnius, kun. Stasys Yla, o visų pirma prof. Pranas Dovydaitis) yra aptarę visuomeniškumo sampratą ir giliai, ir suprantamai. Kasdieniniame gyvenime galime labai paprastai sakyti, kad visuomeniškumas neleidžia mums užsisklęsti nei savyje, nei vien savo artimųjų gretose. Visuomeniškumo — apraiškų mūsų sąjūdžiui netrūko nuo pat jo pirmųjų dienų.

Kai tik susikūrė ateitininkų organizacijos branduolys, siekta savo idėjas skleisti ne tik moksleivijoje bei studentijoje. Ateitininkai pirmieji įsteigė Pavasarininkus, naują Lietuvos katalikų kaimo ir miesto jaunimo organizaciją, greit išplitusią po visą kraštą. Pavasarininkų organizatorių ir jų vadovybės priešakyje matome beveik vien ateitininkus. Jie veiksmingai reiškėse ir kitose organizacijose, laikraščiuose, žurnaluose. Savo duoklę atidavė Lietuvos nepriklausomybei atgauti, laisvam valstybiniam gyvenimui statyti, nevengiant ir politinių dirvonų.

Ateitininkų idėjų užuovėjoje įsisąmoninę jauni ateitininkai emigrantai, pasiekę Amerikos krantus dar prieš I-jį Pasaulinį karą, noriai įsijungė į šios šalies lietuvių visuomenę neeiliniais jos nariais. Jų pagalbos susilaukė jau veikusios ir naujai besikuriančios organizacijos: Katalikų federacija, Lietuvos vyčiai, Darbininkų sąjunga, laikraščiai. Tie „anų laikų" ateitininkai visuomenininkai buvo Leonardas Šimutis, Aleksandras Aleksis, Jonas Navickas, Pranas Juras, Kazys Pakštas, Matas Zujus. Visi jie veiksmingai reiškėsi 1912-1922 m., redaguodami laikraščius, dirbdami organizacijų vadovybėse. Jonas Navickas, baigęs kunigų seminariją, savo veiklai pasirinko Tėvų marijonų vienuoliją ir atliko joje didžiulį vaidmenį. Visus juos matome svarbiuose žygiuose padėti Lietuvai atgauti nepriklausomybę, padėti Lietuvos žmonėms karo ir pokario metais. Apie kiekvieną jų daug parašyta, ir daug būtų galima papildyti.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, Amerikos lietuvių visuomeninį gyvenimą reikšmingai praturtino Jonas Balkūnas, ateitininkų idėjos paliestas Marijampolės gimnazijoje, sugrįžęs į gimtąją Ameriką dar būdamas klierikas (vėliau daug metų prel. J. Balkūnas vadovavo Ateitininkų šalpos fondui).

Vėliau čia susilaukta ir daugiau ateitininkų, daugiausia Amerikoje gimusių, bet Lietuvoje mokslus ėjusių. Tarp jų Antanas J. Mažeika iš Šiaulių ir Kazys P. Vilniškis-Vilnis iš Kauno. Pirmasis ilgai veikė Lietuvos vyčiuose, o antrasis — Katalikų federacijoje, Susivienijime, spaudoje. Buvo vienas pagrindinių savaitraščio „Amerika" steigėjų, pirmasis redaktorius (1933-1936 m.). Abu jie dabar gyvena St. Petersburg, Floridoje ir tebesireiškia visuomeniniame gyvenime. Buvo ir daugiau „vėliau atvykusių, ar grįžusių į savo gimtąjį kraštą" ateitininkų.

Naujosios emigracijos kartos (nuo 1947 m.) ateitininkai uoliai savo gyvenime vykdė ir tebevykdo visuomeniškumo principą. Žymus jų skaičius jau Amžinybėje. Ir Vyriausiame Lietuvos išlaisvinimo komitete, ir Lietuvių bendruomenėje (Pasaulio, JAV ir Kanados), ir Lietuvių fonde, ir Balfe, ir laikraščiuose bei žurnaluose per kelias dešimtis metų matome ateitininkus pačiose pirmose eilėse.

Ateitininkų visuomeninės veiklos apraiškomis galime džiaugtis ir net didžiuotis. Drauge norėčiau pabrėžti būtinumą, kad mūsų aktyvus dalyvavimas visuomeniškumo sūkuryje nesilpnintų mūsų sąjūdžio gretų.

Mūsų sendraugiai daug pagelbsti savo organizacijos ateičiai — jaunučiams, moksleiviams, studentams. Tos pagalbos galėtų būti ir daugiau. Visų pirma reikia, kiek galima, palaikyti artimesnius santykius su jaunimu savo gyvenamose vietovėse. Vyresnieji galėtų pasikviesti jaunuosius bent retkarčiais ne tik į savo susirinkimus, bet ir į savo namus — trumpiems pašnekesiams prie arbatos ar kavos puodelio, prie sunkos stiklo. Ypač ugdytini glaudesni santykiai su veikliaisiais moksleiviais ir studentais. Didesnėse vietovėse (pvz., Čikagoje, Detroite, Klivlende, Los Angeles, Niujorke, Toronte) sendraugiai galėtų pasidalinti, pasiskirstyti tokius susitikimus su mažais būreliais.

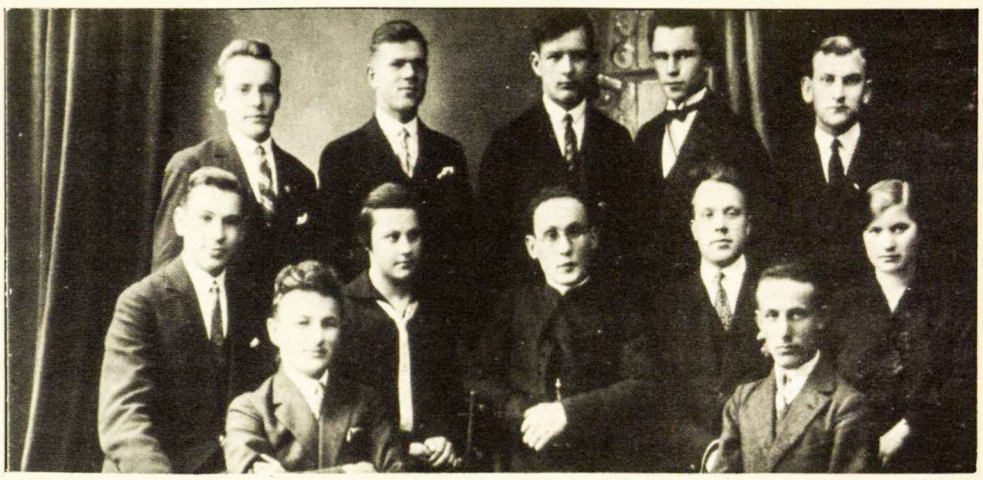

Moksleivių at-kų sąjungos centro valdyba 1920-1929 m. Iš k., I eil.: sekr. Juozas B. Lučka ir Petras Karuža; II eil.: Kazys Kleiva, Apolonija Sereikytė (ses. Augusta), dvasios vadas kun. prof. Pr. Venckus, SJ, pirm. Vladas Viliamas ir Izabelė Matuzevičiūtė; III eil.: B. Bučinskas, A. Marčiulynas, Adolfas Damušis, L. Tamošauskas ir J. Bielevičius.

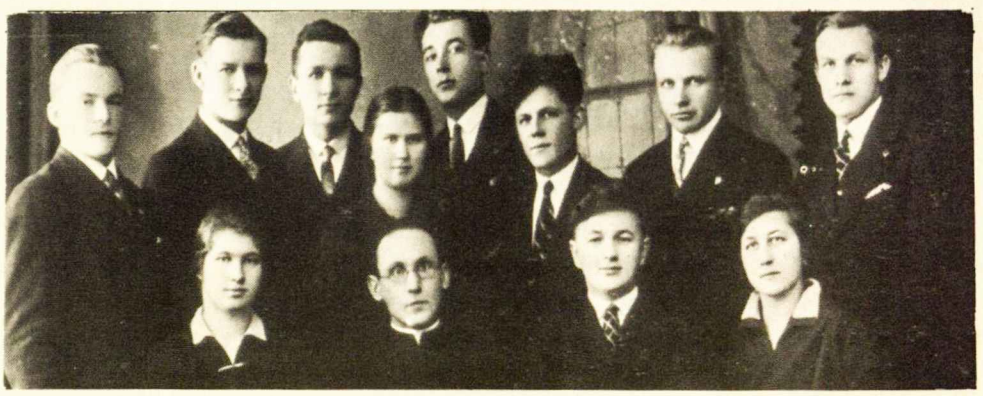

Moksleivių at-kų są-gos centro valdyba 1929-1930 m.m. Iš k. I eil.: Elena Sabalytė, dvasios vad. kun. prof. Pr. Venckus, SJ, pirm. Juozas B. Laučka ir Elzbieta Urbonaitė (Šerkšnienė-Simonaitienė); stovi: B. Bučinskas, A. Damušis, A. Masionis, L. Dapkūnaitė (Karužienė), A. Šerkšnas, J. Gratkausaks ir A. Kazlauskas.

Prisipažinsiu, manyje išliko neužmirštami prisiminimai iš dažnesnių ar retesnių apsilankymų pas prof. St. Šalkauskį, prof. Pr. Kuraitį, Eduardą Turauską, prof. K. Pakštą, prof. J. Eretą jų butuose. Tie susitikimai nesitęsdavo ilgai, bet per tą laiką dažnai galėjai patirti ir suvokti daugiau, negu dalyvaudamas susirinkimuose ar net ir gerą knygą beskaitydamas.

Visi mano paminėti ateitininkų žymūnai nevengė visuomeninio darbo, bet surasdavo laiko bei dėmesio jų sąjūdžio gyvybiniams reikalams.

KREIPIMASIS

Į VISUS MŪSŲ IŠEIVIJOS LIETUVIUS

Lietuvoje atliekamas labai svarbus darbas. Speciali komisija, veikianti prie Lietuvos Mokslų Akademijos, renka duomenis apie Sibiro tremtyje, kalėjimuose ir lageriuose be kaltės atsidūrusius Lietuvos gyventojus ir apie tuos, kurie tame genocido pragare mirė arba buvo nužudyti.

Komisija iš įvairių Lietuvos vietų jau gavo dešimtis tūkstančių laiškų, kurių visuma tiesiog stulbina savo unikalumu. Pavieniai laiškai gaunami ir iš Amerikos bei Kanados.Visa tai yra neįkainojamas turtas Lietuvos okupacijos istorijai ir mūsų tautos kankinių atminimo įamžinimui.

Renkami duomenys ir apie tų nusikaltimų vykdytojus. Sudarytoji vyriausybinė komisija tiems nusikaltimams tirti jau iškėlė eilę baudžiamųjų bylų.

Ar mes galime pasilikti abejingi tokiame svarbiame reikle? Išeivijoje nėra nei vieno lietuvio, kuris savo turimomis žiniomis negalėtų praturtinti šį mūsų tautos tragiškos lemties archyvą. Pagaliau padaryti įrašą į tuos Lietuvos istorijos puslapius yra kiekvieno mūsų pareiga, nes ten ,,liaudies priešais'' buvo laikomi ir tie, kurių gimines ir draugus karo sūkuriai nubloškė į Vakarus.

Visi kviečiami susikaupti ir atsakyti į šiuos anketos klausimus apie jums žinomas okupacijos ir teroro aukas:

1.Pavardė, vardas, tėvo vardas.
2.Gimimo metai ir vieta.
3.Socialinė padėtis iki trėmimo, arešto.
4.Iš kur ištremtas? Kur suimtas?
5.Kada ištremtas, suimtas?
6.Ištrėmimo, įkalinimo vietos.
7.Ar palaikė ryšius su Lietuva?
8.Kada į Lietuvą sugrįžo ir iš kur?
9.Ar buvo trukdymų sugrįžimui, darbo ir buto gavimui?
10.Mirimo data ir vieta.
11.Jeigu reabilituotas, tai kada?
12.Kitos žinios, kurias norėtumėte pateikti.

Anketiniai duomenys kiekvienam asmeniui užpildomi atskirai. Nurodykite ir savo adresą.
Laiškus su atsakymais į šios anketos klausimus siųskite šiais adresais:

Dr. Mečys Laurinkus.
MA Sociologijos ir teisės institutas.
232600 Vilnius, Mičiurino gt. 1/46.

Dr. V. Skuodis
Lithuanian Research and Studies Center.
56th Street and Claremont Ave., Chicago, IL 60636.

Siųsdami laiškus į Lietuvą, jų kopijas atsiųskite ir į Lituanistikos tyrimų ir studijų centrą.

Vytautas Skuodis
LTSC mokslinis bendradarbis

Istorinis Trijų kryžių paminklas Vilniuje buvo 1950 m. sudaužytas rusų okupantų ir jo liekanos paslėptos žemėje. Čia matome atkasamą paminklą, kuris vėliau restauruotas ir atstatytas 1989.VI.14, minint Tautos gedulo ir vilties dieną.

MALDA

R. REPŠYS, MIC

Ką nors pasakyti arba parašyti apie maldą galėtų kiekvienas katalikas, nes malda yra ne teorinis, o praktinis dalykas. Todėl, kiek bekalbėtume apie įvairius maldų būdus, tai mažai mums padės, jei patys nepradėsime melstis. Visi buvome mokomi melstis: tėvelių, kunigo, ypač prieš priimant pirmąją Šv. Komuniją.

Tačiau nedaugelis ištveria maldoje visą gyvenimą. Nedaug žmonių gali kitiems paliudyti maldos svarbą, galią, reikalingumą. Tai galima pastebėti iš to, kad šeimoje vaikai retai iš tėvelių gauna paskatinimus maldai, retai šeimoje pasidalinama maldos patirtimi.

Ką galėtume pasakyti netikinčiam žmogui, jeigu jis paklaustų, kas yra malda, ką ji reiškia, kodėl reikia melstis? Kaip galėtume padėti savo artimui, jeigu jis paklaustų: kaip teisingai išmokti melstis? Kokios yra kliūtys maldai? Ko reikia vengti meldžiantis, į ką kreipti pagrindinį dėmesį?

Nežinant pagrindinių maldos gyvenimo taisyklių, dvasinio gyvenimo dėsnių, labai greitai maldos gyvenimas išsigimsta, tampa atstumiantis, arba nukrypsta į sentimentus, perdėtą jausmingumą, išorinių efektų vaikymąsi ir t.t. Todėl visada yra graži vaikų ir šventųjų malda, nes ji yra nuoširdi, natūrali, apimanti visą žmogų, paprasta. Tokiai maldai visi esame pašaukti, taip visi norime išmokti melstis.

Koks gi pagrindinis elementas maldoje turi vyrauti, be kurio nebūtų maldos? Be abejo, maldos pagrindą turi sudaryti tikėjimas. Jis gali būti labai menkas, lyg tas garstyčios grūdelis, pasėtas dirvoje, bet jis turi būti. Vienas iš tokių silpno tikėjimo maldos pavyzdžių galėtų būti ir „Ieškančiojo Tėve mūsų":

Tėve mūsų, jei Tu esi, drįstu kreiptis į Tave.

Jei Tu esi, Tavo vardas yra šventas: teesie jis šventas.
Jei Tu esi, Tavo karalystė yra tvarka ir didingumas: teateinie Tavo karalystė.

Jei Tu esi, Tavo valia yra įstatymas pasauliams ir sieloms: teesie Tavo valia mumyse ir visur, kaip danguje, taip ir žemėje.

Duok mums, jei Tu esi, kasdienės mūsų duonos, tiesos duonos, išminties duonos, džiaugsmo duonos, antgamtinės duonos, kuri žadama kiekvienam, kuris tik sugeba ją pažinti.

Jei Tu esi, aš esu Tau labai nusikaltęs: atleisk man mano kaltes, kaip aš pats mielai atleidžiu tiems, kurie yra nusikaltę. Saugok mane ateityje nuo pagundų ir gelbėk mane nuo visokio pikto. („Katalikų pasaulis", Nr. 2, 1989.II.19, 8 psl.).

Šioje maldoje daug abejonių Dievo buvimu, bet yra tikėjimas, kad Dievas galėtų būti ir kad Dievas gali išgirsti tai, ką aš noriu Jam pasakyti. Taip pat šioje maldoje jaučiama gera žmogaus valia: sutinku su viskuo, kas yra gera, gražu, kilnu, amžina.

Tačiau mes, katalikai, esame geresnėje padėtyje, negu kiti, nes turime iš Dievo gautą žinią apie daugelį, mums reikalingų žinoti, dalykų. Ta žinia — Kristus, Jo asmuo, Jo darbai, Jo žodžiai, Jo palikti sakramentai, Jo įsteigtoji Bažnyčia ir Šv. Dvasios dovanos. Todėl katalikas turi daugiau galimybių savo tikėjimą stiprinti ir savo maldą padaryti vaisingesne.

Vienaip žmogus meldžiasi, jei tiki, kad yra visagalis Dievas, dangaus ir žemės kūrėjas. Bet, jei tikime, kad tas didysis Kūrėjas yra mus mylintis Tėvas — mes meldžiamės jau visai kitaip. Juk su geru žmogumi bendrauji, sveikiniesi ir kalbiesi vienaip, o jei tas geras žmogus yra dar ir tavo tėvas — su juo gali bendrauti visai kitaip: atsiveria daug didesnės ir platesnės bendravimo galimybės.

Vienaip meldiesi, jei tiki, kad žmogaus asmenį sudaro ne vien kaulai ir raumenys, bet ir dvasia. Kitaip meldiesi, jei žinai, kad tos dvasios esmė yra žmogaus nemirtinga siela, kurioje per Krikštą apsigyveno pati Švč. Trejybė. Vienaip meldiesi, jei tiki, kad po mirties „kažkas" gali būti, bet visai kitaip, jei tiki, kad po mirties visos asmenybės gyvenimas tęsiasi toliau, tik be kūno.

Jei tiki, kad Dievas atleidžia nuodėmes, tai maldoje prašai nuodėmių atleidimo. Jei tiki, kad Dievas nuodėmes atleidžia visai kitaip, negu žmonės, kad Dievas nuodėmes visiškai panaikina, ištrina, lyg jos ir nebūtų padarytos — tuomet meldi nuodėmių atleidimo visiškai kitaip, eini išpažinties. Jei žinai, kad Dievo vardas yra Meilė, maldoje visada tai prisiminsi. Bet, jeigu tos Dievo meilės pėdsakų ir žymių būsi pastebėjęs savo gyvenime ir jau esi išmokęs jas vertinti, tai tavo malda bus daug gilesnė ir asmeniškesnė.

Kiekviena malda yra ir mūsų tikėjimo išbandymas, nes visada mus pastato prieš konkretų klausimą: ar tikrai tikiu tais dalykais, apie kuriuos kalbu, pvz., tardamas „Tėve mūsų" maldos žodžius? Ar tikrai kalbu Tėvui-Kūrėjui-Dievui, ar kalbu tik miglotai tuštumai?

Neišsigąskime, jei pamatysime, kad mūsų tikėjimas, jį nuoširdžiai patikrinus, vos vos rusena. Kas sugeba taip atvirai ir drąsiai pažvelgti į savo tikėjimo stovį, tas jau daug pasiekė. Dievas, būdamas tobula Tiesa, negali
bendrauti su melu. Todėl reikia save patikrinti, ar tikrai tiesai atitinka žodžiai, kuriuos kalbame maldoje. Tai yra pirmasis žingsnis maldos pažangoje.

Dar vienas būdas patikrinti savo tikėjimą, tai atvirai sau prisipažinti, ar aš melsčiausi ir eičiau sakramentų, jeigu niekas manęs neragintų? Ar melsčiaus, jei gyvenčiau tarp visai netikinčių žmonių, kur nėra bažnyčios, kunigo, nėra nė vieno žmogaus, kuris tiki Dievą?

Labai pravartu pagalvoti ir apie tai, ar išdrįsčiau viešai savo tikėjimą išreikšti kokiu nors būdu, jeigu man už tai grėstų pajuoka, gal net bausmė ar mirtis?

Vieną iš didžiausių tikėjimo bandymų išgyveno Švč. Mergelė Marija, kai stovėjo po kryžiumi. Jos Sūnus, tiek daug stebuklų padaręs, neišsigelbėjo nuo mirties ir Ją paliko. Kristaus teisėjai, šventyklos vyresnieji, kuriuos Ji taip gerbė, nuteisė Jį mirti. Kristaus mokiniai, tiek daug gero iš savo Mokytojo patyrę, išbėgiojo, vienas Jį net išdavė, kitas išsigynė tris kartus. Kristaus priešai šventė pergalę: tiesa, neilgai, iki Velykų ryto, bet bandymas Jos tikėjimui buvo didelis.

Jeigu mano draugai, artimieji, mokytojai imtų neigti tikėjimą, pereitų į kokią sektą, atsisakytų klausyti Bažnyčios ir laikytis jos mokslo, ar aš pasilikčiau kartu su Kristumi, su Bažnyčia?

Kaip matome, tikėjimui yra nemaža pavojų. Kas stengiasi juos nugalėti, išsiugdys tvirtą tikėjimą, užgrūdintą bandymuose, patikrintą kasdieninėje maldoje.

Malda, turint tvirtą tikėjimą, tikrai daro stebuklus. Nėra žemėje dalykų, kurių nebūtų galima pasiekti, jei su tvirtu tikėjimu melsimės. „Todėl sakau jums: ko tik melsdamiesi prašote, tikėkite gausią ir tikrai taip bus" (Tik 11, 24).

FEDERACIJOS VADAS PRANEŠA

Iškilmės Vakarų Vokietijoje

Gegužės mėnesio 19-21 d. dalyvavau Vokietijos ateitininkų šventėje ir vyskupo Antano Deksnio 20 metų vyskupystės jubiliejaus iškilmėse. Ateitininkų šventė įvyko Memmingene, pas prelatą Antaną Bungą, kuris savo nuoširdumu, vaišingumu bei dinamišku žodžiu prisidėjo prie šios šventės sėkmingumo. Nuoširdi Ateitininkų Federacijos valdybos padėka prel. A. Bungai už jo nuolatinę paramą bei globą Vokietijos, ypač Vasario 16 gimnazijos moksleiviams ateitininkams. Pasijutau artimųjų bendraminčių tarpe, patyriau idėjinės šeimos narių, gyvenančių Vokietijoje, artumą ir pasiryžimą būti ištikimais ateitininkų principams. Nors ir nedidelis ateitininkų skaičius Vokietijoje, tačiau jų veikla yra prasminga bei reikalinga. Laisvėjančios lietuvių tautos spinduliai bei beatsikuriančių ateitininkų Lietuvoje pasiryžimas palenkti lietuvių tautą dvasinio atgimimo keliu, pareikalauja iš Vokietijos ateitininkų ypatingų įsipareigojimų ir skubių veiksmų. Ačiū Alinai Grinienei, Ateitininkų Federacijos įgaliotinei Vokietijoje, prel. Antanui Bungai, kitiems Vokietijos ateitininkams sendraugiams ir Marytei Šmitienei, Vasario 16 gimnazijos moksleivių at-kų ilgametei globėjai.

Šioje šventėje, šalia Vokietijos sendraugių, taip pat dalyvavo trylika moksleivių ateitininkų iš Vasario 16 gimnazijos, preletas Petrošius iš Prancūzijos, prel. V. Balčiūnas iš Putnamo ir jaunas svečias, kun. Kazimieras Meilius iš Lietuvos. Iš viso apie 50 idėjinės šeimos narių bei draugų.

Šventė prasidėjo penktadienį, gegužės 19 d. vakare, kun. Alfonso Svarinsko pokalbiu, kurio metu jis supažindino su dabartine Lietuvos padėtimi, nueitu Golgotos keliu koncentracijos lageriuose ir kalėjimuose, dabartinės Lietuvos jaunimo dvasiniu gyvenimu ir pastangomis eiti dvasinio atgimimo keliu. Šeštadienio ryte dr. S. Girnius kalbėjo apie Vilniaus vyskupiją iš istorinės perspektyvos. Prelegentas užakcentavo, kad ypatingos rezistencinės reikšmės turėjo Vilniaus vyskupijos valdytojo, vysk. Julijono Steponavičiaus ištrėmimas ir drąsūs pasisakymai prieš tikinčiųjų persekiojimus bei katalikų Bažnyčios suvaržymus. Po pietų Vasario 16 gimnazijos moksleiviai ir nemažas būrys vyresniųjų išvyko į Alpes. Vakare buvo pagerbtas prel. A. Bunga 70 gimtadienio proga. Nuotaikingą programą atliko Vasario 16 gimnazijos moksleiviai.

Sekmadienio šv. Mišios buvo Ottobeuren bazilikoje. Jas koncelebravo jubiliatas vysk. Antanas Deksnys, Augsburo vyskupas Josef Stimpfle, Ottobeuren benediktinų abatas ir apie 20 kunigų. Nors bazilika buvo pilna vokiečių maldininkų (taip pat dalyvavo arti šimto lietuvių) šv. Mišių metu septyni Vasario 16 gimnazijos moksleiviai kandidatai at-kai davė įžodį, lietuvių kalba, prisiekdami kryžiaus ir ateitininkų vėliavos akivaizdoje uoliai eiti moksleivio ateitininko pareigas. Įžodį priėmė vysk. A. Deksnys. Man teko įžodininkams prisegti ateitininkų ženkliukus ir papuošti moksleivio ateitininko juostomis. Šv. Mišių metu giesmės "Marija, Marija" ir "O Kristaus Pasaulio Valdove" buvo giedotos lietuvių kalba.

Dalis Vasario 16 gimnazijos moksl. at-kų su Federacijos vadu Juozu Polikaičiu. Iš K.: D. Baršauskaitė, M. Savickaitė, V. Bijūnaitė, M. Goštautaitė, A. Baleišytė, J. Šukytė,V. Rosaitė, J. Polikaitis, Z. Dubauskaitė, J. Gaidimauskas, S. Varnas, L. Motekaitis.

Šia proga negalime pamiršti Vasario 16 gimnazijos ilgametės moksleivių at-kų globėjos, — Marytės

Šmitienės, kuri su nuoširdumu globoja moksleivius ateitininkus, atvykusius iš įvairių pasaulio kraštų bei kontinentų. Savo entuziazmu ji pajėgia suburti juos į vieną gražią šeimą. Padėka jai ir visiems Vasario 16 gimnazijos moksleiviams ateitininkams už gražią ir pavyzdingą veiklą.

Vysk. A. Deksnio pagerbimo vaišės įvyko tuojau po šv. Mišių. Jose dalyvavo daug garbingų vokiečių svečių (dvasininkų ir pasauliečių), o taip pat keli šimtai lietuvių. Iškilmių metu Vasario 16 gimnazijos moksleiviai at-kai atliko trumpą programėlę. Džiugu, kad galėjau dalyvauti šioje prasmingoje šventėje ir išreikšti Ateitininkų Federacijos padėką J.E. vysk. Antanui Deksniui už parodytą nuoširdumą ateitininkų sąjūdžiui, už dalyvavimą at-kų kongresuose bei suvažiavimuose, už glaudų bendradarbiavimą ir parodytą meilę mūsų idėjinei šeimai.

Svečiuojuosi Prez. A. Stulginskio kuopoje

Prezidento Aleksandro Stulginskio moksleivių ateitininkų (Čikagos priemiesčių) kuopos šventė įvyko antradienį, birželio 20 d. p.p. Grigaliūnų sodyboje. Atvykęs buvau maloniai nustebintas, radęs gausų būrį moksleivių, tėvelių bei svečių. Pabendravęs gamtoje dienos metu, jaunimas vakaro prieblandoje rinkosi šv. Mišioms ir iškilmingajam šventės susirinkimui. Šv. Mišias aukojo jaunimo mėgstamas Tėvų jėzuitų provinciolas kun. Antanas Saulaitis. Tai jaunimo draugas, kuris atranda laiko ir noro pabendrauti su jaunimu, pravesti pašnekesius, parodyti jaunimui šv. Mišių svarbą ir prasmę. Dėkojame kun. Antanui Saulaičiui už darbą su jaunučiais, moksleiviais bei studentais ateitininkais.

Šv. Mišių metu dvylika moksleivių kandidatų davė įžodį. Jiems Ateitininkų Federacijos vadas įteikė moksleivio ateitininko ženkliuką ir papuošė juostele. Sveikinimo žodžiuose vyravo šis simbolinis naujų narių skaičius. Ši dvylikos apaštalų simbolika dar pasireiškė, kad kuopa išleido dvylika savo abiturientų į studentų eiles. Jie buvo skatinami nepaklysti universiteto aplinkoje dvasiniu, tautiniu ir ideologiniu atžvilgiu.

Šventė praėjo pakilioje, draugiškoje nuotaikoje. Tai dėka kuopos globėjos Jolandos Mockaitienės, kuopos valdybos narių ir tėvelių. Skirstantis didesnė dalis narių tarė "iki pasimatymo moksleivių ateitininkų stovykloje Dainavoje".

Pas lipniūniečius

Kun. Alfonso Lipniūno moksleivių ateitininkų kuopa yra turtinga tradicijomis, savo veiklos vaisiais bei savo tradiciniais vakarais. Pažvelgus į buvusių lipniūniečių sąrašus, randame Čikagos garbės konsulą Vaclovą Kleizą, JAV LB Kultūros Tarybos pirmininkę Dalią Kučėnienę, advokatą Povilą Žumbakį, Jaunųjų Ateitininkų sąjungos pirmininkę Laimą Šalčiuvienę, Ateitininkų Sendraugių sąjungos pirmininką dr. Petrą Kaufmaną, Studentų Ateitininkų sąjungos centro valdybos vicepirmininką Darių Polikaitį. Ateitininkų Federacijos Fondo pirmininką Povilą Kilių, buvusį Ateitininkų Federacijos Tarybos pirmininką dr. Algį Norvilą, dabartinės Ateitininkų Federacijos valdybos narius Ramunę Kubiliūtę ir Balį Lukošiūną, Ateities žurnalo redaktorę Danutę Bindokienę ir dar daug, daug kitų visuomenės veikėjų mokslininkų bei kūrėjų. Gaila, kad lietuvių traukimasis į priemiesčius turi įtakos ir į Lipniūno kuopos narių skaičių. Nors skaičiumi ir sumažėjusi, kuopa

Vasario 16 gimnazijos moksleiviai at-kai, davę įžodį metinės šventės metu Ottobeuren bazilikoje, Vokietijoje. Iš k.: Melisa Savickaitė, Daiva Baršauskaitė, Vika Rosaitė, Jurgis Gaidimauskas, Zita Dubauskaitė, Vilija Bijūnaitė ir Maja Goštautaitė.

teberodo dinamiškumą, kūrybingumą bei pozityvią veiklą, kaip ir anksčiau.

Birželio mėn. 9 d. teko dalyvauti kun. Alfonso Lipniūno moksleivių at-kų kuopos metinėje šventėje Jaunimo centre. Šventė pradėta šv. Mišiomis Tėvų jėzuitų koplyčioje, dalyvaujant kuopos nariams, tėveliams ir draugams. Šv. Mišias aukojo jaunas, neseniai atvykęs iš Lietuvos, kunigas Ričardas Repšys. Šv. Mišių metu penki kuopos kandidatai davė įžodį. Jiems visiems buvo prisegti ženkliukai ir perjuostos moksleivio ateitininko juostelės. Kuopos nariai patys atliko visus skaitymus, parašė aukojimo maldas ir vadovavo giedojimui. Džiugu matyti jaunuosius moksleivius gražiai ir taisyklingai naudojant lietuvių kalbą.

Gražų lietuvių kalbos naudojimą patyriau ir iškilmingo susirinkimo metu Jaunimo centro salėje. Čia sužinojom, kad kuopa į studentų eiles išleidžia keturis abiturientus. Juos maloniai pasveikino ir pakvietė įstoti į studentų at-kų eiles Gytis Liulevičius. Taip pat buvo džiugu matyti Čikagos at-kų sendraugių skyriaus pirm. Jadvygą Damušienę ir nemažą būrį sendraugių. Jie pasižadėjo ir toliau remti kuopos veiklą.

Iškilmingo susirinkimo metu kuopos nariai dėkojo savo globėjoms, dr. Marytei Gaižutienei ir Rimai Polikaitytei, kurios kartu su valdyba planavo metų veiklą ir aktyviai prisidėjo prie visų susirinkimų sėkmingumo. Jų ranka ypač jautėsi, ruošiant tradicinį Užgavėnių balių. Tai graži tradicija, kurios metu kuopos nariai atlieka komišką operetę su Rasos Poskočimienės režisūra bei muzikine palyda. Po susirinkimo, užkandžių metu buvo malonu vėl stebėti jaunus „aktorius" bei „solistus" televizijos ekrane, vaizdajuostėje.

Kun. A. Svarinskas ir ateitininkai

Kun. Alfonsas Svarinskas, daug metų iškentėjęs komunistų kalėjimuose ir koncentracijos lageriuose, buvo ištremtas iš Lietuvos ir yra laikinai apsigyvenęs

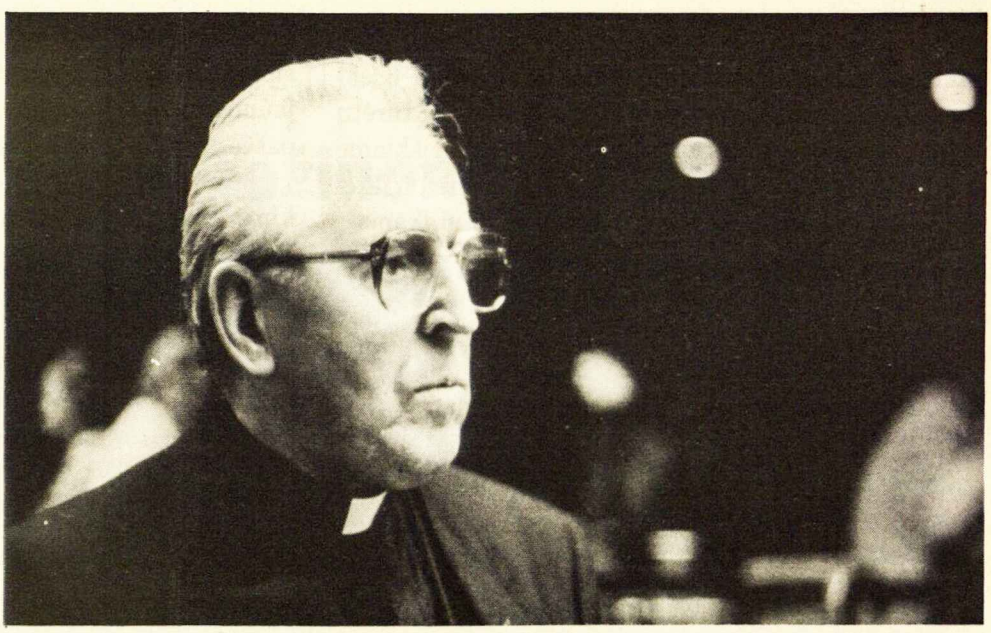

Kun. Alfonsas Svarinskas

Vokietijoje. Gegužės 31 d., Čikagos lietuviai iškilmingai pasitiko kankinį kunigą, o tarporganizacinis komitetas birželio 4 d. Jaunimo centre, suruošė jo garbei sutiktuves. Šeštadienį, birželio 3 d. Ateitininkų namuose buvo suruoštas ateitininkų susitikimas su kun. A. Svarinsku. Šiame pašnekesyje dalyvavo Čikagos at-kų sendraugių skyriaus valdybos ir Ateitininkų Federacijos valdybos nariai. Tai buvo reikšmingas nuomonių ir įspūdžių pasikeitimas Lietuvos tikinčiųjų bei Lietuvos Katalikų Bažnyčios klausimais.

Trečiadienį, birželio 28 d., kapitoliuje, JAV viceprezidentas Dan Quayle įteikė sąžinės kaliniui kun. Alfonsui Svarinskui pirmąjį Puebla Instituto laisvės žymenį (ordiną). Tai reikšmingas dėmesys, atkreiptas Amerikos katalikų pasauliečių organizacijos, kurios tikslas yra ginti religinę laisvę ir žmogaus teises bet kurioje pasaulio dalyje. Kun. Svarinsko kandidatūrą Puebla Institutui pasiūlė Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa. Be Amerikos viceprezidento šiose iškilmėse taip pat dalyvavo kongresmanai Tom Lantos ir John Porter, JAV ambasadorius Vatikane Thomas Malady ir daug kitų valdžios pareigūnų, Puebla Instituto narių, Lietuvos ministrai St. Lozoraitis ir dr. St. Bačkis ir Vašingtono bei apylinkės lietuviai. Į iškilmes taip pat buvo kviesti pagrindinių lietuvių katalikų organizacijų atstovai. Privačiame susitikime teko išreikšti padėką JAV viceprez. Dan Quayle ir Puebla Instituto pareigūnams už šį lietuvio kunigo pagerbimą. Didelė padėka taip pat priklauso Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai ir Lietuvių Informacijos Centrui už jų nenuilstamas pastangas kelti Lietuvos

ir Lietuvos Katalikų Bažnyčios klausimus JAV aukštųjų pareigūnų bei įtakingų asmenų tarpe. Kiekvienas ateitininkas, matydamas jų pasiekimus, turėtų remti šias institucijas. Ypatingą padėką reiškiame kun. Kazimierui Pugevičiui, Gintei Damušytei, Viktorui Nakui ir kitiems abiejų institucijų darbininkams.

Po iškilmių kapitoliuje ministras St. Lozoraitis Lietuvos Pasiuntinybėje suruošė priėmimą, kurio metu Ateitininkų Sendraugių sąjungos centro valdybos nariai Elvyra Vodopolienė ir Arvydas Barzdukas įteikė sveikinimą ateitininkų sendraugių vardu.

Kelios mintys, pranešimus baigiant

•Dalyvaudamas kuopų šventėse, ypač pajutau lietuvių kalbos žinojimo bei taisyklingo naudojimo svarbą. Kalba yra svarbi ryšių palaikymui ne tiktai su savo bendraamžiais moksleiviais, bet taip pat ir su vyresniaisiais studentais bei sendraugiais. Geras kalbos mokėjimas palengvina tokio ryšio palaikymą, silpnas — apsunkina. Nepajėgdamas tobulai išsireikšti, moksleivis darosi nuošalesnis iki galop visai pasitraukia iš lietuviškos visuomenės. Tad kalbos mokėjimas yra itin svarbus organizaciniame gyvenime. Nebandykime eiti į kompromisus kalbos atžvilgiu. Reikalaukime visiško ir tikslaus lietuvių kalbos naudojimo. Padėkime vieni kitiems, ypač tiems, kurie gyvena toliau nuo lietuvių centrų. Susirinkimuose, pašnekesiuose ir ypač vasaros stovyklose naudokime taisyklingą lietuvių kalbą. Tautiškumas yra vienas iš mūsų pagrindinių principų, o be lietuvių kalbos tautiškumo sąvoka silpnėja. Pagaliau belieka tik patriotiškai nusiteikęs lietuvių tautos narys.

•Ateitininkija, siekdama „visa atnaujinti Kristuje," sielojasi ir meldžia Aukščiausiąjį, kad suteiktų drąsos jaunuoliams ir jaunuolėms siekti dvasinių vertybių, pašvęsti savo gyvenimą Dievui ir artimui. Parodykime jaunuoliams dvasinio gyvenimo kilnumą, melskime daugiau pašaukimų ir vertinkime tuos, kurie dirba su jaunimu, veda juos dvasinio gyvenimo keliu. Mes džiaugiamės jaunų dvasininkų, atvykusių iš Lietuvos, aktyviu įsijungimu į išeivijos visuomenę, gėrimės jų pasiryžimu bendrauti, auklėti jaunimą ir parodyti jam dvasinio gyvenimo grožį. Melskime daugiau pašaukimų iš išeivijos, o ypač iš ateitininkų tarpo.

•Liūdna konstatuoti faktą, kad daug jaunuolių, atsidūrusių universiteto aplinkoje, pamiršta savo idėjinės šeimos narius, atitolsta nuo tautos kamieno, praranda norą bendrauti su Kristumi šv. Mišių aukoje.

Mes visi turime atkreipti rimtą dėmesį į šiuos bauginančius simptomus. Ar mes savo šeimose išvystome šeimyninio gyvenimo svarbą, džiaugsmą bei šilumą? Ar šeimose puoselėjame tautinį sąmoningumą, dvasinį ir moralinį elgesį? Ar organizacijos ribose esame draugiški visiems? Ar organizacinė veikla yra prasminga, patraukli ir reikšminga? Kodėl nededame pastangų palaikyti, kad ir raštišką, ryšį su studijuojančiais toliau nuo lietuvių kolonijų? Prasminga apie tai pasvarstyti jauniesiems ateitininkams akademikams, studentų, moksleivių centro ir vietovių valdyboms. Kodėl neįsteigti studentų ateitininkų vietenetus universitetuose, kuriuose yra bent keli nariai?

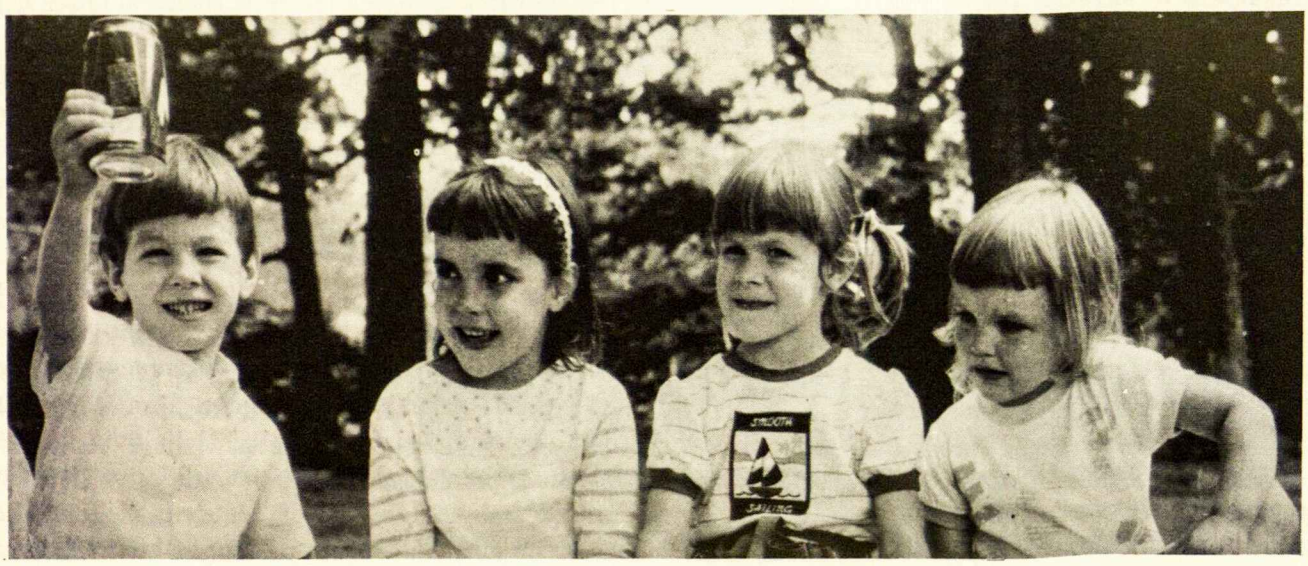

Prie Ateitininkų namų: Edukas Kuprys, Gaja Sidrytė, Sese Kuprytė, ir Saulė Sidrytė.

ELENUTĖ TIJŪNĖLYTĖ

Kelionė į nežinomą kraštą

Nežinau, kaip ar kada atvykau, bet aš stovėjau viduryje miško. Turbūt buvo vasara, nes viskas aplinkui atrodė žalia ir malonu. Ilgiau pasilikti vietoje nenorėjau, tai ėmiau drąsiai eiti saulės link. Miškas buvo tikrai nepaprastas: toks, kaip žurnaluose ar reklamose kartais rodomas. Jaučiasi keistai. Saulė kaitino, norėjau pailsėti ir gerti.

Atsisėdau po aukštu ąžuolu. Pūtė vėjelis ir garsiai šlamėjo lapai. Staiga pamačiau kiškelį. Kažin, jeigu paklausčiau kelio? Juk man jau laikas namo, laikas sugrįžti pas savo šeimą.

Kiškelis maloniai nusišypsojo. Jis mane suprato! „Ar nenorėtum pamatyti mano namus ir apylinkę?" Kur aš nenorėsiu! Taip ir nuėjome abu: jis šokinėdamas, aš — bėgte bėgdama.

Netrukus pamačiau šimtus kiškių — mažų ir didelių, rudų ir baltų. Visi linksmai darbavosi miške, tvarkė savo urvelius, daržus. Saulė pradėjo leistis už medžių. Aš vis dar nežinojau, kaip grįžti namo. Ponas Kiškienius — taip vadinosi mano palydovas — pasiūlė pas jį apsinakvoti. Sutikau. Šeimininkas mane gražiai pavaišino ir netrukus saldžiai užmigau ant samanėlių duknelių.

Mane prižadino šilti saulės spinduliai ir pono Kiškieniaus vaikų triukšmas. Greit atsikėliau ir apsitvarkiau. Ponas Kiškienius dar pasiūlė pasivaikščioti, apžiūrėti jo daržą, upelį ir obelų sodą.

Beinant prie vienos obels, staiga sugirgždėjo šaka, pabiro lapai ir smulkios šakutės. Aš paslydau ir pradėjau kristi. Surikau, net ašaros iš akių pabiro. Ponas Kiškienius kažkur dingo. Mane apėmė baisi baimė. Pradėjau rėkti, šaukti, bet niekas neatsakė.

Vieta, kurioje atsidūriau, buvo liūdna, tamsi. Nieko gyvo nebuvo matyti, tik akmenys, sudžiūvę medžiai ir purvas. Netoli išgirdau kaukimą. Pasidarė dar baisiau, tai pradėjau eiti.

Ėjau iki priėjau sieną, kuri užstojo man kelią. Labai išsigandau. Užpakalyje atsirado kita siena ir abi jos artėjo viena prie kitos. Man pradėjo trūkti vietos ir oro. Nežinodama, ką daryti, pradėjau šauktis Dievo pagalbos.

Tuo metu pamačiau šviesėlę urvo gilumoje ir išgirdau švelnų balselį. Paėjus į to balso pusę, susitikau Šv. Jono vabalėlį. Mane apėmė švelnus jausmas, ir pradėjau tą vabalėlį sekti.

Staiga išgirdau mamos balsą. Atmerkiau akis ir pamačiau mamą, tėtę, o su jais nepažįstamą moterį. Ta moteris man pasakė, kad smarkiai sergu. Mano širdis buvo nustojusi plakti, bet dabar vėl geriau plaka. Tėtė laikė apkabinęs verkiančią mamą.

Silpnai nusišypsojau. Šalia manęs gulėjo mano minkštas, vatos prikimštas kiškutis. Jis man priminė keistąją kelionę į nežinomą kraštą, iš kurio aš grįžau.

KALBOS SKYRIUS

Susinarpliojo dienotvarkė su darbotvarke

Vienas išmintingas žmogus mėgsta sakyti, kad nuo korektūros velniūkščio nei su švęstu vandeniu neįmanoma apsiginti. Kaišioja tas „velniūkštis" savo uodegaitę ir į „Ateities" puslapius. Dažniausiai korektūros klaidos būna tokios nereikšmingos, kad galima numoti ranka. Šį kartą jaučiame pareigą atnarplioti susimaišiusius žodžius **darbotvarkę** ir **dienotvarkę** (ir dar Kalbos skyriuje!), kad nesuklaidintų skaitytojų (kai kurie tuoj pastebėjo ir mums pastabą padarė. Ačiū!).

Turi būti taip:

Žodį **darbotvarkė** vartojame, kai kalbame apie susirinkimą, šventę, konferenciją, kuri tęsiasi neilgą laiką. Pvz.: Pirmininkas pateikė aštuonių punktų **darbotvarkę.** Susirinkimo dalyviai **darbotvarkę vienbalsiai** priėmė.

Žodį **dienotvarkė** vartojame, kalbėdami apie visos dienos darbų (ar darbo) tvarką, pvz., suvažiavime, stovykloje, studijų dienose ir t.t. Pvz.: Suvažiavusiems studijų dienų dalyviams buvo išdalinta **dienotvarkė.** Stovyklos vadovybė nutarė griežtai laikytis nustatytos **dienotvarkės.**

Išsireikškime taisyklingai

atatikti, turi būti **atitikti.** Jo žodžiai visiškai **atatiko** (— **atitiko**) mano nuomonę.

atatinkamas — atitinkamas. Knygyne prisirinkau **atatinkamų (— atitinkamų)** knygų ir pradėjau rašyti temą.

daryti pamokas — geriau sakyti **ruošti, rengti, mokytis** pamokas. Jonas dar **nepadarė** (— **neparuošė, neišmoko**) **pamokų,** o jau žaidžia lauke.

dvasiškis, dvasiškija — nevartotinas dirbtinis žodis **— dvasininkas, dvasininkija.**

pirmoje eilėje — nevartotina reikšme **pirmiausia. Pirmoje eilėje** (— **pirmiausia**) reikia pasižiūrėti į žemėlapį, tai bus lengva Dainavą rasti. **Pirmoje eilėje** — pirmiausia) pasižiūrėk į savo kiemą, o paskui kitus kritikuok.

pirmoje eilėje vartojama šia prasme: Mažus vaikus susodinome **pirmoje eilėje.**

esmėje nevartotinas prieveiksmiu — **iš esmės, tiesą sakant. Esmėje (— tiesą sakant)** Algis nedaug apie tai išmano. **Esmėje (— iš esmės)** mūsų istorijoje daug skaudžių įvykių.

kaip taisyklė nevartotinas vertinys — **paprastai, dažniausiai, visada.** Jis **kaip taisyklė (— paprastai)** vėluoja. Onutė **kaip taisyklė (— visada)** čia ateina.

savistoviai turi būti **savarankiškai.** Eglė norėjo **savistoviai (— savarankiškai)** apsispręsti.

skaitlingai — geriau sakyti **gausiai, apsčiai, daug.** Susirinkimas buvo **skaitlingas** (— **gausus**). Į stovyklą moksleiviai kasmet **skaitlingai** (— **gausiai, apsčiai**) suvažiuoja.

turėjau sapną nevartotinas vertinys — **sapnavau sapną.** Kiekvieną naktį Rima **turėdavo** tą patį baisų **sapną** (— **sapnuodavo** tą patį **baisų sapną**).

turėjau pietus — nevartotinas vertinys — **valgiau pietus, pietavau.** Aš **pietus** jau **turėjau** (— **valgiau,** pietavau), todėl nesu alkanas.

Praturtinkime savo kalbą

Dažnai girdime teigiant, kad lietuvių kalba yra labai žodinga ir ja galima išreikšti giliausias mintis, poetiškiausius įvaizdžius, subtiliausius jausmus. Labai gerą mūsų kalbos žodingumo vaizdą galime susidaryti ir iš čia pateikiamų žodžių. Visi jie reiškia gyvulių ir paukščių spalvas:

žalas, -a, žalmargis, -ė, palvas, -a, timsras, -a, bėras, -a, sartas, -a, šviesbėris, -ė, obuolmušis, -ė, juodbėris, -ė, širmas, -a, dvylas, -a, keršas, -a, laukas, -a, palšas,-a, raudas, -a, šėmas, -a, žebras, -a, rainas, -a, raibas, -a, kanapėtas, -a, moliūgas, -a, deglas, a

Žalas — šviesiai rudas, gelsvas; **žalmargis** — žalai margas; **palvas** — šviesiai geltonas, visiškai šviesus; **timsras** — tamsiai rudas su raudonu atspalviu, raudonai bėras; **bėras** — tamsiai rudas; **sartas**

— šviesiai rudas (arklys) su baltais karčiais ir uodega; **širmas** — baltas su juodų plaukų priemaišomis, pilkas; **obuolmušis** — širmas arklys su tamsesniais ratilais ant šonų; **dvylas** — rudas su juoda galva (dažniausiai jautis arba karvė); **keršas** — margas; **laukas** — su balta dėme „žvaigžde" kaktoje (nesvarbu, ar šviesus, ar tamsus); **palšas** — gelsvas, smėlio spalvos; **raudas** — kaip sartas (lapės spalvos, rausvai, rudas); **šėmas** — pilkas kaip pelenai, melsvai pilkas; **žebras** — margagalvis su dryžuota kakta; **rainas** — dryžuotas; **raibas, kanapėtas** — taškuotas (paukštis su juodomis, baltomis, rudomis plunksnomis); **moliūgas** — rausvas, molio spalvos; **deglas** — margas.

Timsras, bėras, sartas, šviesbėris, juodbėris, širmas — tai arklių spalvos. Kartais dar vartojami žodžiai **laukas, palvas, raudas**, bet daug rečiau **žalas, žalmargis, dvylas, keršas, palšas, šėmas (juodmargis, žalmargis)**, nes tai galvijų (karvių, jaučių, bulių) spalvos; **deglas** — vartojama išskirtinai kiaulėms; **žebras rainas** — katėms; **moliūgas, raibas, kanapėtas** — paukščiams.

Šie žodžiai pasitaiko liaudies dainose, todėl verta žinoti jų reikšmę.

KNYGOS-LEIDINIAI

Juozas Kralikauskas. **VĖLINĖS** Apysaka. Toronto, 1988 m. Spaudė Litho Art Limited Toronte. Kaina nepažymėta.

VĖLINĖS — ŠIURPI ISTORIJOS PAMOKA

Kaip kiniečiai drįso taip žiauriai sušaudyti tūkstančius neginkluotų, nekaltų, studentų, kai pasaulis su pasibaisėjimu juos stebėjo televizijos ekrane? Kas būtų spėjęs, kad sovietai pereitą vasarą apmuš lietuvius demonstrantus Vilniuje? Istorija mums parodo, kaip žmonės elgėsi praeityje, todėl mes galime pranašauti, kaip tie žmonės elgsis ateityje. Mes mokomės istorijos tose šiurpiose pamokose. Mes mokomės, kad reikia vengti praeities klaidų ir tuo praturtinsime, pagerinsime savo dabartį.

Juozo Kralikausko knyga VĖLINĖS aprašo Antrojo pasaulinio karo baisenybes, kad žuvusiųjų mirtis ir baisūs išgyvenimai nebūtų užmiršti. Ši knyga yra labai naudinga jaunimui, kuris neturi karo kančių patirties. Mes apie karą išmokstame iš amerikietiškų mokyklų, apie okupacijas sužinome iš tėvų ir kitų suaugusių, kurie jas patyrė Lietuvoje, tačiau knyga kiekvienam jaunuoliui paliks gilų įspūdį ir verta perskaityti.

Apysaka prasideda 1938 m., kai trys mokytojų seminarijos studentai — Tomas Budrys, Rokas Konarskis ir Andrius Čiurinskas gėrisi laisvu gyvenimu Lietuvoje ir spėlioja, kas bus ateityje. Gera nuotaika greit pasikeičia, skaitytojui sekant Hitlerio ir Stalino žygius, slaptus paktus, krašto pasidalinimą. Molotovas įteikia Lietuvos užsienio reikalų ministrui ultimatumą. Netrukus Lietuvoje jau rusų kareiviai.

Įdomu skaityti aprašymą apie propagandą, mitingus ir žmonių baimės epidemiją. Tomas ir jo draugas Saulius Bartkūnas stebi Liaudies Seimo rinkimus su pasibaisėjimu: „okupacija ir nepriklausomos valstybės panaikinimą stengiasi pridengti tariamo legalumo skraiste" (psl. 67). Mokykloje vietoj kryžiaus jau Stalino portretas; vietoj Vytauto, Daukanto ir Maironio — Marksas, Engelsas ir Leninas. Vietoj tikybos pamokos — sovietinė konstitucija.

Vėlinių vakarą Tomas ir Rokas yra susikaupę kapinėse, kai saugumiečiai juos užpuola. Tomas pasprunka, o Roką pasodina į kalėjimą. Vargšas Rokas yra baisiai ir ilgai tardomas, tačiau atsisako pasirašyti „išpažintį", kad jis priklauso fašistinei organizacijai. Birželio 14 d. jį ištremia į Sibirą.

Karas tęsiasi, okupacija taip pat. Lietuvoj žmonės dingsta: klasėse vis daugiau ir daugiau tuščių suolų. „Kultūringa, civilizuota Lietuva paversta laukine džiunglių šalim. O kas sudarinėjo sąrašus? Kas pasirašė lydraščius?" (psl. 107). Kuo gali pasitikėti? Staugia sirenos ir sproginėja bombos. Roką

VĖLINĖS nėra knyga lengvam pasiskaitymui, nors puslapių skaičiumi nedidelė. Perskaičius reikia susimąstyti, reikia kai kurias vietas dar ir dar kartą perskaityti.

su kitais badaujančiais kaliniais veža iš Kauno į Minską. Rokas labai kenčia, nepajėgia žygiuoti su kitais ir sukrinta. Enkavedistai, galvodami, kad jis miręs, jį palieka. Trečiasis draugas, Andrius Čiurinskas, nukankintas lėtai, skausmingai. Paskutinis draugas — Saulius — atvirai kritikuoja Hitlerį, kalbėdamas su išdaviku, gestapo agentu. Jo galas taip pat labai liūdnas. Lieka vien Tomas. Jis liūdi, Vėlinių proga prisimindamas žuvusius draugus.

Būtų daug įdomiau skaityti, jei VĖLINĖS geriau išvystytų charakterius ir taip nešokinėtų nuo vienos karo temos prie kitos. Dabar skaitytojas turi vis kartoti, ką perskaitė, kad galėtų suprasti, ką autorius bando pasakyti. Knyga yra gražiai, vaizdžiai parašyta, tačiau ypač jaunas skaitytojas lengvai susimaišo įvykiuose ir aprašymuose. Jei skaitytojas suprastų, ką charakteriai galvoja ir kaip jie elgiasi, jis suprastų jų komentarus apie tų dienų įvykius. Pirmiausia skaitai apie Roką. Toje pačioje vietoje istorinis įvykis aprašytas su stipriais komentarais. Bet neaišku, ar tie komentarai yra Roko, autoriaus, ar naujo charakterio. Pavyzdžiui, trys raudonarmiečiai pasišalina iš kareivinių. Autorius pabrėžia, kad karo metu šis įvykis nėra neįprastas ir piktinasi, kad rusai išpūtė visą dalyką: „Kremlius rėkia, šaukia taip, lyg Maskvai grėstų iš Lietuvos didelis pavojus; iš pasalų užpuls okupuoti SSSR, ar bent dalį teritorijos atplėšti ir sau prisijungti! Priekabė juokinga, labai juokinga iš tikrųjų... Trys avinėliai ruošėsi užpulti ir sudraskyti vilką? Trys vieversėliai buvo jau bepuolą vanagą? Trys blizgančiais žvynais aukšlės — praryti lydeką..." (psl. 48, 49). Tiek yra aprašyta apie šį mažą įvykį, kad išsivysto atskira tema: Maskva iškreipia ir išpučia tikrovę. Bet daugiau niekur kitur ši tema nebeminima. Žmonės, kurie išgyveno okupaciją ir karą, turbūt tuoj supranta, apie ką kalbama. Tačiau skaitytojai, kurie gimę ir augę daug vėlesniais laikais ir kituose kraštuose, tokiose vietose susimaišo ir gali net prarasti norą skaityti toliau. Aš kaip tik į knygą ir žiūrėjau iš to taško, nes pati priklausau jaunosios kartos grupei.

VĖLINĖS nėra knyga lengvam pasiskaitymui, nors puslapių skaičiumi nedidelė. Perskaičius reikia susimąstyti, reikia kai kurias vietas dar ir dar kartą perskaityti. Pagaliau galima pasakyti: tai yra šiurpi istorijos pamoka. Mirusiųjų kančios nebuvo veltui.

Rūta Sidrytė

Atsiųsta paminėti

Ričardas Mikutavičius. **KAD LIETUVA NEIŠSIVAIKŠČIOTŲ**. Variacijos donelaitine tema. Išleido Ateities Literatūros Fondas, 1989 m.
Spaudė „Draugo" spaustuvė Čikagoje. Viršelyje Konstantino Bogdano skulptūros „Donelaitis" nuotraukinė grafika. Kaina 5 dol.

Tai naujausias Ateities Literatūros fondo leidinys, kuriuo minimas Kristijono Donelaičio 275 m. gimtadienis. Knygos mecenatas — dr. Albinas Šmulkštys.

Ričardas Mikutavičius gimęs 1935 m. Kaune. Kauno kunigų seminariją baigė 1958 m. Šiuo metu klebonauja Babtuose. R. Mikutavičiaus poezija buvo spausdinta Aiduose, o šiuo metu jau spausdinama ir Lietuvos periodikoje.

„Kad Lietuva neišsivaikščiotų" yra ištisas kalbėjimas apie Donelaitį, jo būrus, lietuvių kalbos ir Lietuvos išlikimą. Didžiosios praeities problemos subtiliai siejamos su dabartimi. Dažnai neaišku, kur pasibaigia vienas eilėraštis, o prasideda nauja mintis. Tačiau tai neišblaško skaitytojo, nes šiame poetiniame kalbėjime daug ko nėra ir nereikia. Tai neeilinė poezijos knyga, kaip galime matyti ir iš šio pavyzdžio (psl. 23):

įsiliek
kalbužėle!
iš meilės ir pagarbos išgujama.
burnoj trypiama,
prie lūpų skinama,
prakeikiama tarsi nebūtum
graži ir mano —
ant mūsų dangaus
sudėta skambi ir turtinga,
ant plakamų nugarų nešama —
ateik ir sueik į raštą!

jie rėžio pakraštyje gyvena,
jie neatsiliepia šaukiami,
jie pamiršo daiktų vardus —
sustabdyk byrėjimą,
kol mirtis
paskutinės dienos nenunešė

R. Mikutavičiaus „Kad Lietuva neišsivaikščiotų" ir kitus Ateities Literatūros fondo leidinius galima įsigyti pas platintojus arba leidykloje: Ateities Literatūros fondas, 7430 South Maplewood Ave., Chicago, IL 60629.

Antanas Lipskis. **KAI SAULĖ LIEPĖ**.Eilėraščiai. Aplankas Antano Lipskio. Išleido Lietuviškos knygos klubas. Spausdino „Draugo" spaustuvė Čikagoje. Kaina 8 dol.

Antanas Lipskis yra ne tik poetas, bet ir dailininkas. Šiais metais Balzeko muziejuje (Čikagoje) įvyko jo kūrinių paroda. Gal dėl to ir knygos puslapiuose sutinkame menininko žvilgsnį į pasaulį, muzie-

jus, dail. Van Gogh ir pan. Eilėraščiai modernūs, tematika įvairi. Poetas moka keliais žodžiais išsakyti daugiau, negu kitas keliais sakiniais. Štai kaip jis su nuostaba kalba apie moteris (psl. 56):

MOTERYS

Nežinojau,
Kad moterys tokios galingos:
Jos surenka
Visus pasaulio žvilgsnius
Į savo akis,
Visus saulės tekėjimus
Į savo lūpas,
Visas krentančias žvaigždes
Į savo plaukus...

Ir išlieka:
Akimis — neįžiūrimos,
Lūpomis — neiškalbamos,
Žvaigždėmis — nepaperkamos.

Bernardas Brazdžionis. PO AUKŠTAISIAIS SKLIAUTAIS. Poezijos rinkinys. Viršelis ir skyrių iliustracijos Pauliaus Jurkaus. Išleido ,,Lietuvių Dienų" leidykla (4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA., 90028) 1989 m. Kaina 12 dol. Kietais viršeliais — 20 dol.

Tai naujausių mūsų didžiojo poeto Bernardo Brazdžionio eilėraščių rinkinys. Už šį rinkinį, kaip geriausią metų knygą, paskirta Lietuvių Bendruomenės Literatūros premija. Knyga turi 192 puslapius. Tuose puslapiuose sutinkame poetą labai jaunatvišką, vis tebe tradicinį, žodžiu, ,,brazdžionišką". Ir tai skaitytoją nuteikia labai jaukiai. Gausu ir tėvynės ilgesio, kuris galbūt buvo bent laikinai apmalšintas poeto kelione Lietuvon šio pavasario pabaigoje. Pasiskaitykime vieną tokį eilėraštį apie Lietuvos ilgesį, tolumą ir artumą (psl. 70):

JUO TOLIAU — TUO ARČIAU

Gal ne taip suprantu,
Svetimi ką man sako skliautai —
Ar ten tu, ar ne tu,
Ar ten tavo šešėlis tiktai?..

Mano laime likimo dienų,
Mano vakaro laume šviesi,
Juo toliau nuo tavęs aš einu,
Tuo arčiau prie manęs tu esi.

Juo rečiau, juo silpniau
Plaka mano pavargus širdis,
Tuo garsiau, aš žinau,
Tavo pulsą, tėvyne, girdįs.

Į LAISVĘ. Leidžia Lietuvių Fronto Bičiuliai, tris kartus per metus. Redaktorius Juozas Baužys; redakcijos talkininkas Česlovas Grincevičius. Administratorius J. Prakapas (14 Thelma Dr., Bakersfield, Ca., 93305, USA).

Mus pasiekė š.m. balandžio nr. 105 (142). Žurnalas 72 puslapių, gražiai išleistas ir apipavidalintas, papuoštas nuotraukomis, ypač iš Lietuvos. K. Girnius rašo apie Vasario 16 minėjimą Kaune, Vytautas A. Dambrava apie prof. Stasį Žymantą, A. Mauragis ,,Kur eina mūsų civilizacija?". Yra net trys vedamieji (vienas iš Vilniaus), Skaitytojų žodis, Vardai ir įvykiai skyrius. Daug pasiskaitymc įvairiomis temomis. Poezijai atstovauja B. Brazdžionis ir Edita Nazaraitė.

Metinė prenumerata JAV, Kanadoje ir Australijoje 10 dol., Europoje ir P. Amerikoje — 7 JAV dol. Garbės prenumerata — 20 JAV dol.

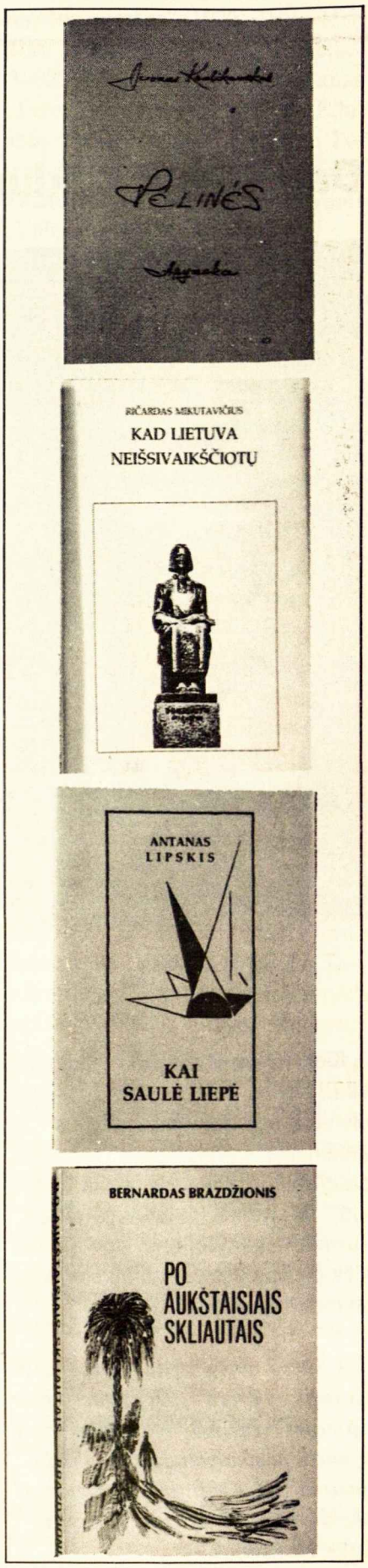

Darbštus ir kuklus redaktorius

Jonas Žadeikis

Kiekvienam dienraščio ,,Draugo'' skaitytojui žinoma, kad šeštadieniais spausdinamas skyrius ,,Iš ateitininkų gyvenimo''. Skyrių jau daug metų redaguoja Jonas Žadeikis. Manome, kad ,,Ateities'' žurnalo skaitytojams bus įdomu kiek plačiau susipažinti su šiuo kukliu ir darbščiu redaktoriumi.

Jūs daug metų redaguojate ateitininkų skyrių ,,Drauge.'' Esu ,,Ateities'' žurnalo redakcijos narė ir noriu pasikalbėti apie jūsų redagavimą ,,Iš Ateitininkų gyvenimo'' skyrių. Labai prašau atsakyti į šiuos klausimus.

Kiek jau metų redaguojate šį skyrių?

Adomo Viliušio paprašytas, 1973 m. spalio mėn. pradėjau redaguoti skyrių vieneriems metams. Iš Aušrelės Liulevičienės gavau bendradarbių kartoteką ir visiems parašiau laiškus, kad ir toliau bendradarbiautų — rašytų. Laiko bėgyje bendradarbiai keitėsi.

Kaip sekasi surinkti medžiagą?

Per spaudą seku visą ateitininkišką gyvenimą ir dažniausiai telefonu paprašau, kad parašytų į šį skyrių ir prisiųstų nuotraukų. Įvairiomis temoms iš anksto padarau trijų — keturių mėnesių planą.

Iš kurių kraštų gaunate korespondenciją bei straipsnių?

Gaunu iš įvairių Šiaurės Amerikos miestų, Kanados, Vokietijos (Vasario 16 lietuvių gimnazijos), rečiau iš Brazilijos bei Australijos. Dabar tikiuosi gauti žinių ir iš Lietuvoje atsikūrusios ateitininkų organizacijos.

Kiek laiko esate ateitininku ir kas paskatino įsijungti į šią organizaciją?

Vyresniųjų gimnazijos draugų paskatintas, 1931 m. įstojau į ateitininkų organizaciją, kurioje teko eiti įvairias pareigas.

Ar rašėte žurnaluose ir laikraščiuose?

Rašiau ,,Ateities Spinduliuose'', ,,Ateityje'', gimnazijos religiniam laikraštėlyje ir ,,Drauge''.

Ar visa gautoji medžiaga patenka į skyrių?

Per visą mano redagavimo laiką tik labai maža dalelė gautos medžiagos nepateko į skyrių. Ji dėl vienos ar kitos priežasties netiko šiam skyriui. Be to, iš kai kurių vietovių apie tą patį įvykį gautos dvi korespondencijos. Pasinaudota viena — pirmąja.

Ką galėtumėte pasakyti apie ateitininkų organizaciją, redaguodamas beveik 16 metų šį skyrių?

Ateitininkų organizacija yra gyva ir veikli išeivijos gyvenime. Ji dar ilgai gyvuos, jei nepritrūks pirmųjų (pirmūnų) ateitininkų entuziazmo.

Ko pageidautumėte iš bendradarbių?

Būtų tik vienas pageidavimas — rašykite. Ypatingai jaunesnieji rašykite, nebijokite klaidų. Berašydami išmoksite. Būtų gerai, kad kuopų, draugovių ir skyrių valdybos pasirūpintų korespondentais, kurie aprašytų svarbesniuosius įvykius. Šia proga nuoširdžiai dėkoju visiems, kurie rašėte, rašote ir rašysite. Paskutinę padėką savo mieliems bendradarbiams palieku, kai pasakysiu šiam skyriui sudiev.

Labai dėkoju už pasikalbėjimą. Linkiu daug sėkmės ir ištvermės, redaguojant ateitininkų skyrių ,,Drauge''.

Rūta Sidrytė

Ateities literatūros fondas

Redakcijos pastaba: pereitame Ateities numeryje (Nr. III, gegužė-birželis) trumpai susipažinome su Ateities knygų leidyklos paskirtimi ir darbais. Leidyklai sėkmingai vadovauja dr. Algis Norvilas. Šiame numeryje pažvelgsime į Ateities literatūros fondo veiklą, pateikdami pasikalbėjimą su jo vadovu dr. Arūnu Liulevičium.

Kokia Ateities literatūros fondo paskirtis?

Puoselėti grožinę literatūrą lietuvių kalba.

Nuo kada veikia?

Pirmoji ALF knyga (Vitalijos Bogutaitės eilėraščių rinkinys „Lietus ir laikas") išleista 1969 metais.

Ką leidžia?

ALF grožinės literatūros serijos stiprybė yra poezija. Išleisti poetų rinkiniai: Vitalijos Bogutaitės „Lietus ir laikas" (1969), jaunųjų poezijos rinkinys „Tiltai ir tuneliai" (1969), Vlado Šlaito „Aguonų gaisras" (1969), Danguolės Sadūnaitės „Laiškai Dievui" (1970), Kazio Bradūno redaguota antologija „Lietuvių poezija išeivijoje" (1971), Vlado Šlaito „Pro vyšnių sodą" (1973), Julijos Švabaitės-Gylienės „Septyni saulės patekėjimai" (1974), Teresės Pautieniūtės „Lyg nebūtų rytojaus" (1975), Vitalijos Bogutaitės „Po vasaros" (1976), Kazio Bradūno „Alkana kelionė" (1976), Danguolės Sadūnaitės „Baltas ievos medis" (1977), Vlado Šlaito „Nesu vėjo malonėje" (1978), Tomo Venclovos sudarytas vertimų iš pasaulinės poezijos rinkinys „Balsai"

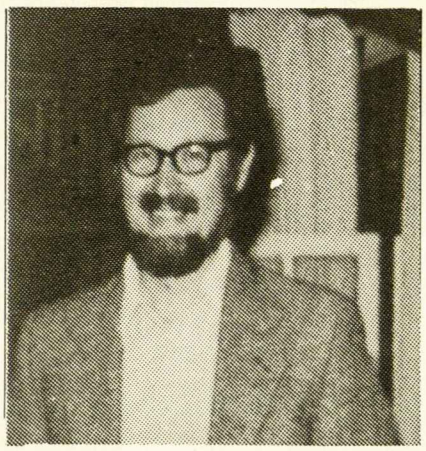

Arūnas Liulevičius

(1979), Aleksandro Radžiaus „Priimk mane, mėnuli" (1980), Antano Jasmanto „Ir niekad ne namolei" (1980), Kazio Bradūno „Užeigoje prie Vilniaus vieškelio" (1981), Julijos Švabaitės „Vilties ledinė valtis" (1981), Alfonso Tyruolio redaguota čiurlioniškos poezijos antologija „Žvaigždynų sonata" (1981), Eglės Juodvalkės „Pas ką žiedas žydi" (1983), Kazio Bradūno „Prierašai" (1983), Venancijaus Ališo „Anapus marių" (1984), Editos Nazaraitės „Medaus ir kraujo lašai" (1985), jaunųjų poetų Jolantos Malerytės, Vainio Aleksos, Sauliaus Kubiliaus, Gintarės Remeikytės poezijos rinkinys „Keturi", Kazio Bradūno „Krikšto vanduo Joninių naktį" (1987), Ričardo Mikutavičiaus „Kad Lietuva neišsivaikščiotų" (1989). Ateities literatūros fondas leidžia Jono Aisčio raštus — pirmasis tomas sukaupia visą Aisčio poeziją (1988). Prozos srityje: Jurgio Jankaus apsakymai „Užkandis" (1973), Aloyzo Barono apsakymai „Šilko tinklai" (1974), Icchoko Mero romanas „Striptizas" (1976), Jurgio Jankaus romanas „Anapus rytojaus" (1978), Algirdo Landsbergio novelės „Muzika, įžengiant į neregėtus miestus" (1979), Petro Melniko romanas „Gėlių generacija" (1982), Kazimiero Barėno romanas „Beragio ožio metai" (1982), Eduardo Cinzo romanas „Šventojo Petro šunynas" (1984), Antano Vaičiulaičio novelės ir ap-sakymai „Vidurnaktis prie Šelmenos" (1986), Kazio Almeno detektyviniai romanai „Sauja skatikų" (antroji laida 1988), „Lietingos dienos Palangoje" (1988). Drama: Algirdo Landsbergio „Vaikai gintaro rumuose" (1985).

Kas numatoma leisti artimoje ateityje?

Spaustuvei atiduotas Editos Nazaraitės eilėraščių rinkinys „Mechaniškoji mūza." Gretai bus pradėtas rinkti Kazio Barėno ro-

Kaip sekasi leidinių platinimas?

Neblogai. Iš suminėtų išleistų knygų dauguma jau išparduotos. Fondo nariai garantuoja, kad galime spausdinti gerą knygų skaičių. Leidinių platinimu rūpinasi ALF valdyba: Milda Tamulionienė, Vakarė Valaitienė. Vaclovas Kleiza, Jonas Kuprys, Arūnas Liulevičius. ALF darbą remia ALF nariai, kurie už metinį 25 dol. įnašą (studentai — 10 dol.) gauna visas grožinės literatūros serijos leidžiamas knygas. Nauji ALF nariai labai laukiami — nariu tapti labai lengva: tereikia parašyti laiškutį ir čekį Ateities Literatūros Fondo vardu ir pasiųsti Vakarei Valaitienei, 7215 So. Sacramento Ave., Chicago, IL 60629.

Kur paprastai leidiniai spausdinami?

Knygas spausdiname „Draugo" spaustuvėje. Kazys Bradūnas

LIETUVOS NACIONALINĖ MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA

rūpinasi ir globoja spausdinamą knygą, o Jonas Kuprys rūpinasi knygos dailiu apipavidalinimu.

Kas taiso kalbą?

Vėliausių leidinių kalbą taisė Kazys ir Kazimiera Bradūnai.

Ar yra buvę kokių komplikacijų dėl leidinių parinkimo?

Su parinkimu nebuvo bėdos. Kai kurios knygos buvo skaitytojų dalies laikomos skandalingomis — tos labai greitai buvo išparduotos.

Ar stengiamasi apsiriboti savos ideologijos žmonių darbais?

Ne. Tai galima matyti iš mūsų išleistų knygų sąrašo. Norime spausdinti tai, kas šviežiausia ir geriausia.

Kam paprastai teikiama pirmanybė?

Geriausiems gautiems rankraščiams.

Kaip leidiniai patenka pas Jus?

Autoriai atsiunčia rankraščius ALF redakcinei komisijai. Ją dabar sudaro: Kazys Bradūnas, Kęstutis Keblys, Viktorija Skrupskelytė. Komisija nutaria, kurie rankraščiai taps knygomis.

Kun. Alfonsas Svarinskas lanko JAV

Kun. A. Svarinskas gimė 1925 m. Kunigu įšventintas 1954 m. Kun. A. Svarinskas buvo penkis kartus Lietuvoje teistas už partizaninę ir religinę veiklą. Lageriuose išbuvo 21 metus. Š. m. birželio mėn. pradžioje jis atvyko į JAV ir pradėjo maždaug keturių mėnesių viešnagę Šiaurės Amerikoje. Nors buvo gandų, kad kun. Svarinskas ruošiasi apsigyventi JAV, bet įvairių pokalbių ir spaudos konferencijų metu jis teigė, kad mato tam tikrą sau misiją Europoje ir tikisi eventualiai grįžti į Lietuvą.

Birželio 3 d. Čikagos miesto centro viename viešbutyje vyko spaudos konferencija su buvusiu kaliniu ir kankiniu kun. Svarinsku. Konferenciją suruošė Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikos komitetas (The Society of the Chronicle of Lithuania, Inc.). Nors susirinko gan mažai amerikiečių žurnalistų, bet kai kurie kiti buvo pažadėję pasikalbėti su kun. Svarinsku atskirai.

Vėliau tą pačią dieną kun. Svarinskas lankėsi Ateitininkų namuose Lemonte, kur susitiko su mažu at-kų būreliu trumpam pokalbiui. Birželio 4 d. įvyko iškilmingos pamaldos Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje (Marquette Parke), kurias koncelebravo parapijos klebonas kun. J. Kuzinskas, kun. A. Svarinskas ir kiti kunigai. Skaitymus atliko Ateitininkų Fed. vadas J. Polikaitis, veiklus tos parapijos narys. Tą pačią popietę įvyko susitikimas su kun. Svarinsku Čikagos Jaunimo centre. Tai tik keli kun. Svarinsko susitikimai su lietuviais, su amerikiečių spaudos atstovais. Norėtųsi pasidalinti keliomis kun. Svarinsko mintimis, pareikštomis ypač spaudos konferencijoje su amerikiečiais ir susitikime su ateitininkais.

Birželio 3 d. kun. Svarinskas kalbėjo per vertėją Edvardą Tuskenį. Jis pabrėžė savo misiją Europoje — vis budėti, rūpintis Vatikano politiniais sprendimais, surištais su Rytų Europa. „Vakarai, nepasitikėkite Gorbačiovo šypsniu!" Reikia siekti laisvės Pabaltijo kraštams ir humanitarinio rehabilitavimo buvusiems kaliniams, kurie, grįžę į savo kraštus, vos gali užsidirbti duoną. Viena vienuolė spaudos konferencijoje paklausė daug įvairių ir įdomių klausimų. Ji teiravosi, ar kun. Svarinskas gavo iš Žmogaus teisių būrelio kalėdinius ir velykinius sveikinimus. Kun. Svarinskas padėkojo už paramą ir pasakė, kad laiškų kaliniai negavo. Tačiau sargybiniai vis tiek žinojo, kad Vakarai kaliniais rūpinasi ir tai buvo gerai. Susirinkusiems kun. Svarinskas taip pat daug papasakojo apie gyvenimą lageryje: maistą, fizinį darbą, sugyvenimą su kitų etninių grupių kaliniais ir pan.

Birželio 4 d. kun. Svarinską teko girdėti jau ne per vertėją. Buvo įdomu išgirsti jį kalbant ir pasiklausyti jo anekdotų. Įdomu, kad tiek metų iškentėjęs kalinio gyvenimą, neprarado savo humoro. Galima suprasti, kodėl jį gerbė ir mėgo kaliniai lageriuose, jo parapiečiai Vilkaviškyje, Kudirkos Naumiestyje, Igliaukoje ir Viduklėje. Kun. Svarinskas kalbėjo apie Kauno universiteto atsikūrimą ir apgailestavo, kad kol kas nematyti teologijos fakulteto atgaivinimo. Kalbėjo ir vyskupų paskyrimo klausimu. Kunigai Lietuvoje turi būti budrūs. Jam pačiam ne kartą teko „pasikalbėti" su KGB.

Ateitininkų vadovei paklausus

apie išeivių nuvykimą į Lietuvą, kun. Svarinskas pabrėžė, kad reikia vykti, reikia bendrauti, jei tik atsiranda proga, pasidalinti mintimis šeimų, vaikų auklėjimo ir kitomis temomis. Lietuviams apsilankant iš Lietuvos, atrodo, visi sutiko, kad reikia bendrauti. Juo labiau pabendrausi su žmogumi, geriau suprasi, kokios jis „spalvos". Kun. Svarinskas pastebėjo, kad komunistai tiesog bijo senelių-močiučių galios, nes jos įskiepija katalikiškumą savo vaikaičiams. Jos valdžios nebijo. Kun. Svarinskas taip pat kalbėjo apie alkoholio padarytė žalą ne tik Lietuvoje, bet visoje Sovietų Sąjungoje.

Išgirdus kun. Svarinską kalbant, ir anksčiau girdėjus kitus buvusius kalinius (pvz., Balį Gajauską), susidaro vaizdas, kad, ilgus metus iškentėję žmonės, yra palaikomi vidinės dvasinės stiprybės. Po tiek metų fizinio darbo, sunkumų ir nepatogumų, toli nuo Lietuvos, jie vis tiek išlieka tvirti, nepalaužiami. Juos turime gerbti už didvyriškumą. Sunku tikėti, kad žmonės, apie kuriuos dar neseniai skaitėme „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoje", jau lankosi mūsų tarpe. Tarp kitko, kun. Svarinskas teigė, kad Kronika (einanti nuo 1972 m.) tegalėjo aprašyti tik apie 50% visų skriaudų, priespaudos ir kitokių religinių persekiojimų, nes trūko žmonių ir valdžia visaip stengėsi darbą sustabdyti.

Ramunė Kubiliūtė

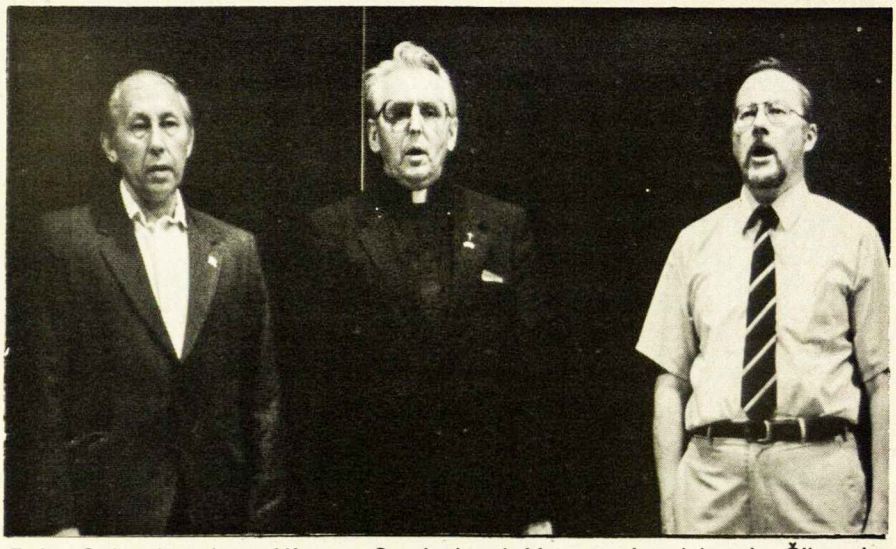

Balys Gajauskas, kun. Alfonsas Svarinskas ir Vytautas Landsbergis, Čikagoje

NEUŽMIRŠKITE „ATEITIES" KONKURSO

Ar jau parašėte rašinį, sukūrėte eilėraštį, paruošėte meniską fotografiją *Ateities* žurnalo konkursui? Visa medžiaga turi būti atsiųsta redaktorei iki š.m. rugsėjo 30 dienos. Premijos laimėtojams bus įteiktos *Ateities* žurnalo vakare spalio 28 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje, Čikagoje.

Konkurso dalyviai, kaip buvo skelbta anksčiau, dalijami į dvi grupes: iki 18 m. amžiaus (jaunesnieji) ir 1930 metų (vyresnieji). Konkursas susideda iš prozos, poezijos, reportažų, fotografijų. Kviečiame ir raginame visą ateitininkiškąjį jaunimą konkurse dalyvauti.

•Hamiltone, Kanadoje šauniai veikia jaunučių-jaunių ateitininkų kuopa, pavadinta Prezidento A. Stulginskio vardu.

•Toronto at-kų metinė šventė įvyko birželio 17-18 d. Šventėje dalyvavo Balys Gajauskas, buvęs politinis kalinys sovietų lageriuose ir kalėjimuose.

•Detroito ateitininkų šeimos šventė buvo balandžio 30 d. Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje ir salėje. Pagrindinė šventės kalbėtoja buvo Lietuvių Informacijos centro darbuotoja Gintė Damušytė.

•Detroite labai sėkmingai veikia jaunučiai at-kai, vadovaujami Birutės Bublienės ir kelių uolių pagalbininkių. Moksleiviai veikia, susibūrę Karaliaus Mindaugo kuopoje. Kuopos pirmininkė yra Rima Idzelytė, o globėja — Marija Jankauskienė. Sendraugiams vadovauja Janina Udrienė.

•Karaliaus Mindaugo moksleivių kuopos at-kai Detroite veiklos metų užbaigimo proga išleido laikraštėlį „Jaunystės šauklys". Redaktorius — Gytis Udrys.

•Čikagos Kun. A. Lipniūno moksleivių at-kų kuopa išleido laikraštėlį „Sūkurys". Jį redagavo Elena Tuskenytė ir Rasa Putriūtė.

•Moksleiviai at-kai stovyklavo Dainavoje nuo birželio 25 iki liepos 9 d. Stovyklos kapelionas buvo kun. Ričardas Repšys, vyriausias vadovas — Audrius Polikaitis.

•Ateities Akademinis savaitgalis

Žygis ,,Lietuva—kryžių žemė'' nuo Vilniaus iki Žemaičių Kalvarijos.

bus spalio 27-29 d. Savaitgalio programą planuoja rengimo komitetas. Primename, kad šio Akademinio savaitgalio metu įvyks ir Ateities vakaras, kuriame įteiksime premijas konkurso laimėtojams.

•Klivlendo ateitininkų šeimos šventė įvyko balandžio 29-30 d. Dievo Motinos parapijos bažnyčioje ir svetainėje. Pagrindinis kalbėtojas buvo dr. Vytautas Vygantas. Klivlendo at-kus nuoširdžiai globoja Dievo Motinos parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas, SJ.

•Žygis ,,Lietuva — kryžių žemė'' nuo Vilniaus iki Žemaičių Kalvarijos vyko Lietuvoje birželio 17 — liepos 2 d. Prisidėdami prie šio žygio, Amerikos ateitininkai suruošė maldos žygį-eiseną Lemonte. Po šv. Mišių Lietuvių Misijoje (Pasaulio lietuvių centre) eisenos dalyviai, giedodami ir melsdamiesi keliavo laukų keliu iki Ateitininkų namų ir ten pastatyto gražaus lietuviško kryžiaus. Eiseną organizavo Čikagos Sendraugių at-kų skyrius, kuriam pirmininkauja energingoji Jadvyga Damušienė.

Maldos žygis liepos 2 d. vyko ir Dainavos stovyklavietėje, kur tuo metu stovyklavo moksleiviai ateitininkai.

•Dainava, tai ateitininkų suvažiavimo punktas. Tačiau stovyklavietėje stovyklauja ir kitos organizacijos. Šiuo metu Dainavos administratorius yra Vacys Lelis, ūkvedys— Albinas Grigaitis, registratorė Gražina Kriaučiūnienė. Vykdančiuoju vicepirmininku administraciniams reikalams yra Vytautas Petrulis.

•Birželio 28 d. Vašingtono kapitoliuje kun. Alfonsas Svarinskas buvo apdovanotas Puebla Instituto laisvės žymeniu, kurį jam įteikė JAV viceprezidentas Dan Quayle. Iškilmėse dalyvavo ir Ateitininkų Federacijos vadas J. Polikaitis.

•Marytė Šmitienė yra Vasario 16-sios gimnazijos moksleivių ateitininkų globėja, šias pareigas einantį jau keletą metų.

•Federacijos vadas J. Polikaitis gegužės 19-20 d. lankėsi Vakarų Vokietijoje ir dalyvavo vysk. Antano Deksnio 20 metų vyskupystės sukaktuvių iškilmėse, o taip pat Vokietijos ateitininkų metinėje šventėje.

•Vysk. Antano Deksnio pagerbimo vaišėse gegužės 20 d. Vasario 16 gimnazijos moksleiviai at-kai atliko meninę programėlę.

•MAS stovykloje Dainavoje išleistas laikraštėlis, VIESULAS, kurio redakcinį kolektyvą sudaro Audra Mockaitytė, Rita Račkauskaitė, Gita Gilvydytė, Matas

Amerikos ateitininkų suruošta maldos žygio eisena Lemonte.

Stungys, Viktorija Žvinakytė. Lina Modestaitė, Adriana Karkaitė, Rima Idzelytė, Tomas Kirvaitis ir Rasa Putriūtė. Laikraštėlis turi 43 psl. Jame at-sispindi dvi savaitės Dainavoje, jaunatviškas humoras, bet yra ir rimtų straipsnelių.

•Ateitininkų studijų dienos įvyks Darbo dienos savaitgalį, rugsėjo 1-4 d. Dainavoje. Registraciją vykdo Birutė Bublienė, 5190 Longmeadow, Bloomfield Hills, MI. 48013, tel. 313-646-8588. Su paskaitomis dalyvaus kun. A. Rubšys, St. Lozoraitis, dr. M. Danytė, A. Gureckas, R. Janulevičiūtė ir kiti. Tikimasi, kad į studijų dienas atvyks svečių ir iš Lietuvos.

•Poetas Bernardas Brazdžionis š.m. gegužės pabaigoje — birželio pradžioje lankėsi Lietuvoje, kur buvo labai jautriai ir iškilmingai sutiktas. Gegužės 26 d. jam buvo įteikta Lietuvos Rašytojų sąjungos premija, o Poezijos pavasario bai-

Jaunieji Maldos žygio dalyviai prieš prasidedant eisenai. Už jų matyti poetas K. Bradūnas ir J. Damušienė, Čikagos Sendraugių skyriaus pirm.

Maldos žygis šiapus Atlanto—Lemonte, IL prie Ateitininkų namų liepos 2 d. Pirmose eil. matome poetą K. Bradūną, K. Bradūniną, su akordeonu D. Polikaitis, už jo K. Pabedinskas, Br. Polikaitis, Fed. vadas J. Polikaitis ir kiti.

giamajame vakare (gegužės 28 d.) poetas skaitė savo eilėraščius ir buvo paskelbtas šių metų Poezijos pavasario laureatu. Šia proga Lietuvoje išleista jo poezijos rinktinė ,,Poezijos pilnatis" (geriau sakant, pakartotas jos leidimas, išleistas Los Angeles, Kalifornijoje 1970 m.).

•Muz. Darius Polikaitis, Linas Polikaitis, Vidas Neverauskas ir Audrius Polikaitis yra pakviesti dalyvauti ,,Roko marše" Lietuvoje liepos 23 — rugpjūčio 11 d. Kartu su šiuo ketvertuku vyksta Povilas ir Tomas Strolios. Grupė koncertuos šešiuose miestuose: Panevėžyje, Šiauliuose, Mažeikiuose, Klaipėdoje, Kaune ir Vilniuje. Viešnagei Lietuvoje Darius Polikaitis yra sukūręs naujų dainų, kurias ateityje ruošiasi įrašyti į juostelę, o gal išleisti ir atskira plokštele.

Prieš kelionę į Lietuvą, Audrius Polikaitis, Vidas Neverauskas, Linas Polikaitis, ir Darius Polikaitis.

Savo kelionei jaunieji muzikai pasirinko ,,Aš čia gyva" vardą. Šiuo vardu buvo pavadinta Dariaus Polikaičio kūrinių plokštelė, kuri išeivijoje susilaukė didelio pasisekimo (išleista net tris kartus), ypač jaunimo tarpe. Darius yra sukūręs muziką Bernardo Brazdžionio eilėraščiui ,,Aš čia gyva", ir dažnai šį kūrinį atlieka įvairiomis progomis..

Poetas Bernardas Brazdžionis, lankęsis Lietuvoje šio pavasario pabaigoje, sutinkamas Vilniaus aerodrome.

Ateitininkų Federacijos valdybos posėdis

Ateitininkų Federacijos valdyba posėdžiavo birželio 12 d. Čikagos priemiestyje. Posėdyje priimtas pereito posėdžio protokolas. Po to vyko įvairūs pranešimai iš valdybos narių.

Jaunučių-jaunių ateitininkų vasaros stovyklos paruošiamuosius darbus apibūdino JAS pirmininkė Laima Šalčiuvienė. Seselė Margarita pasidalino įvairiomis mintimis apie religinę programą vasaros stovyklose. Galvojama giliau supažindinti jaunus ateitininkus su tikrąja šv. Mišių dalių prasme. Galvojama įjungti jaunuosius į kryžių kelius, nes mintimis norisi prisijungti prie žygio Lietuvoje. Lietuvoje ateitininkai organizuoja maldininkų žygį iš Vilniaus į Žemaičių Kalvariją. Kun. Svarinskas labai nori geriau susipažinti su dabartiniu išeivijos jaunimu. Tikimasi, kad jam pasiseks atvykti į ateitininkų vasaros stovyklas.

Federacijos vadas Juozas Polikaitis papasakojo apie savo kelionę į Vakarų Vokietiją. Jis dalyvavo Europos lietuvių dienose, ateitininkų suvažiavime, moksleivių įžodžio iškilmėse, vysk. Deksnio vyskupystės ir kunigystės jubiliejuje ir pan. Ateitis dabar siunčiama į Lietuvą, į įvairius knygynėlius ir pan. Ateitininkai veikia mažomis grupėmis, stengiasi daugiau sužinoti apie ateitininkų istoriją. Ateitininkų Federacijos valdyba tikisi išleisti (ar vėl spausdinti) brošiūrą apie ateitininkų istoriją, kuri ne tik tiktų pasidalinimui su Lietuvos ateitininkais, bet ir išeivijos ateitininkams, kad neužmirštumėm savo organizacijos pradžios.

Klivlendo at-kų metinėje šventėje programą atlieka moksleivės: Rita Penkauskaitė, Vida Žiedonytė, Nida Geležiūtė, Rima Žiedonytė ir Aleksandra Kudukytė. Nuotr. Vlado Bacevičiaus.

Ateitininkų Federacijos valdyba pareiškė daug vilčių, kad susidarys progų šią vasarą susipažinti su Lietuvos ateitininkais. Jiems kvietimai jau sudaryti į jaunimo sąskrydį Vasario 16-osios gimnazijoje šią vasarą. Jaunimas gal turės progos susipažinti Lietuvoje ir JAV-se bei kituose kraštuose.

Valdybos posėdyje buvo diskutuojami kiti reikalai: ateitininkų archyvo suorganizavimo reikalingumas, ateitininkų atstovas Dainavos stovyklos taryboje, stovyklų kalendorius 1990 m., Lietuvių Informacijos centro leidinių užsakymas Ateičiai ir pan. Valdybos nariai atostogaus ir dalyvaus stovyklose, bet vasaros pabaigoje susitiks Studijų dienose, o po to vėl prie posėdžių rudenį, nebent koks svarbus reikalas visus sutrauks prieš tai.

Ramunė Kubiliūtė

Klivlendo ateitininkų metinė šventė

Dr. Vytauto Vyganto atvykimas į Klivlendo at-kų šventę paliko manyje ir visoje lietuvių kolonijoje gilų įspūdį. Tą savaitgalį Klivlendo ateitininkai pasijutome tikrais ateitininkijos sąjūdžio nariais. Dr. Vygantas mums vaizdžiai išryškino, kad dažnai praleidžiame eilinius kuopų susirinkimus dėl rimtų ar nelabai svarbių priežasčių, tačiau šventės metu — nuo mažiausio jaunučio iki vyriausio sendraugio — pasijuntame tikri ateitininkų sąjūdžio šeimos nariai. Lietuvos atgimimo dvasia skatina mus ir toliau darbuotis lietuviškame darbe.

Šiais metais Klivlendo Ateitininkų šventė įvyko balandžio 29-30 d. Balandžio 29 d. vakare buvo

šeimyniškas subuvimas — vakarienė. Sendraugių at-kų valdyba daug darbavosi, kad visi būtume gražiai pavaišinti. Po vakarienės Maironio moksleivių at-kų kuopa dalyvius palinksmino trumpa programėle. Programai vadovavo Nida Geležytė ir Andris Dunduras. Mums buvo ypač smagu programai ruoštis. Berniukai, apsirengę ilgais mergaičių sijonais, dailiai imitavo buvusias Nerijos ansamblio dainininkes. Mergaičių chorelis taip pat padainavo tris dainas. Užbaigėm vakarą, padeklamuodami ir sugiedodami „Lietuva brangi". Esame dėkingi Nijolei Balčiūnienei, kuri mums padėjo pasiruošti šiam vakarui.

Sekmadienį po akademijos pasirodė jaunučiai su vaidinimėliu.

Mūsų šventės beveik kasmet praeina ta pačia tvarka, tačiau dvasia, kuri mus jungia, nepaprastai praturtinama, ypač, kai į mūsų tarpą atvyksta tokie svarbūs svečiai, kaip dr. Vygantas. Mes jį gerai prisimename iš Žiemos ir kitų at-kų kursų. Jis visuomet sugebėjo jaunimą patraukti ir sudominti savo žodžiais. Esame jam labai dėkingi uždalyvavimą mūsų šventėje.

Danius Šilgalis,
Klivlendo Maironio moksleivių kuopos pirmininkas

Prez. A. Stulginskio kuopos šeimos šventė

Prez. A. Stulginskio Moksleivių at-kų kuopa kasmet susirenka pabendrauti su šeimomis ir draugais tradicinėje šeimos šventėje. Šiais metais šventė įvyko birželio 20 d. p.p. Grigaliūnų sodyboje, St. Charles, IL. Nors daugeliui kelionė buvo ilgoka, bet viliojanti gamta ir graži vasaros diena sutraukė nemažai šeimų.

Po pietų jaunimas maudėsi baseine, užkandžiavo, filmavosi ir išsirinko naują kuopos valdybą 1989-1990 metams. Vakarinei programai pradėjome ruoštis 7 v.v. Pirmiausia dalyvavome šv. Mišių aukoje, kurią aukojo kun. A. Saulaitis. Po to įvyko linksmiausia ir liūdniausia programos dalis — naujų 12 moksleivių priėmimas į kuopą ir 12 abiturientų išleidimas iš kuopos.

Naujuosius moksleivius ir abiturientus sveikino kuopos globėja J. Mockaitienė, Federacijos vadas J. Polikaitis ir Lipniūno moksleivių at-kų kuopos atstovai M. Polikaitis ir T. Marchertas. Programos pabaigoje pasirodė visi abiturientai, padainuodami atsisveikinimo dainelę, o kuopos sekretorė Angelė Žvinakytė paskaitė praėjusių metų kuopos veiklos pranešimą.

Po programos visi susirinkome prie televizijos pamatyti vaizdajuostę, kuri buvo tą dieną nufilmuota. Šeimos ir draugai užbaigė vakarą vaišėmis ir pabendravimu. Visi jautėmės laimingi tarp savųjų.

Audrė Šlenytė

Klivlendo at-kų šventės metu. Iš k.: šventės akademijos pranešėja Ingrida Bublienė, Ateities klubo pirm. Nijolė Palubinskienė, paskaitininkas dr. Vytautas Vygantas ir dvasios vadas kun. Gediminas Kijauskas.

Kun. A. Lipniūno moksleivių ateitininkų kuopos šventė

Mūsų šventė įvyko penktadienį, birželio 11 d. Jaunimo centre. Kuopos nariai susirinko pusvalandžiu anksčiau, kad spėtų išrinkti naują kuopos valdybą ateinantiems metams. Po to visi nuėjome į koplyčią šv. Mišioms ir įžodžiui. Šv. Mišios, kurias aukojo kun. R. Repšys, buvo suplanuotos pačių narių, parinku-

Kun. A. Lipniūno kuopos kandidatai duoda įžodį metinės šventės metu š.m. birželio 9 d. Tėvų jėzuitų koplyčioje. Priesaikai vadovauja kun. Ričardas Repšys; įžodį duoda Elena Tijūnėlytė, Dalius Gilvydis, Vida Gaižutytė, Vilija Gražulytė ir Daina Ancevičiūtė.

sių giesmes, skaitymus ir kai kurias maldas.

Po pamokslo kandidatai davė moksleivio at-ko įžodį. Šiais metais buvo penki kandidatai, visi sėkmingai išlaikę egzaminus: Lidija Gražulytė, Vida Gaižutytė, Dalius Gilvydis, Elenutė Tijūnelytė ir Daina Ancevičiūtė. Federacijos vadas J. Polikaitis naujiesiems moksleiviams užrišo juosteles.

Po šv. Mišių šventę tęsėme mažojoje Jaunimo centro salėje. Buvo įneštos vėliavos, sugiedotas Ateitininkų himnas. Valdybos pirm. Rita Račkauskaitė visus pasveikino ir pakvietė prezidiumą. Toliau programai vadovavo Gita Gilvydytė.

Kandidatų vardu kalbėjo Vida Gaižutytė, pasidalindama savo įspūdžiais apie naują ateitininkų būsimą veiklą moksleivių at-kų kuopoje. Temą apie dvikultūrinį lietuvio gyvenimą perskaitė Dalius Gilvydis. Naujuosius ir „senuosius" moksleivius sveikino Federacijos vadas ir J. Damušienė, linkėdami aktyviai gyvuoti ateitininkijoje ir sulaukti brandaus sendraugių amžiaus.

R. Račkauskaitė perskaitė 1989 m. egzaminų protokolą, o Elena Tuskenytė trumpai apibūdino 1988-1989 m. kuopos veiklą.

Su Kun. A. Lipniūno kuopa at-sisveikino penki abiturientai: Raminta Bilutė, Rimas Gaižutis, Audrė Kizlaitytė, Rita Račkauskaitė ir Paulius Šalčius. Abiturientams buvo įteiktos gėlės ir dovanėlės. Studentų vardu juos pasveikino Gytis Liulevičius ir kvietė įsijungti į studentų at-kų draugovės veiklą.

Visiems žinoma, kad kuopa neveiktų be globėjų. Kun. A. Lipniūno kuopos globėja Marytė Gaižutienė padėkojo tėveliams, padėkojo buvusiai valdybai, o ypač dėkojo antrajai kuopos globėjai, savo pagalbininkei Rimai Polikaitytei. Sėkmingi kuopos veiklos metai buvo globėjų energijos ir pasiaukojimo rezultatas. Įvertindami jų darbą, valdybos nariai globėjas apdovanojo ir joms padėkojo.

Ateinančių metų valdybą sudaro: Gita Gilvydytė, Marius Polikaitis, Rasa Putriūtė, Krista Šilimaitytė ir Elena Tuskenytė. Valdyba pareigomis dar nepasiskirsčiusi. Buvusią valdybą sudarė: R. Račkauskaitė (pirm.), R. Putriūtė, G. Gilvydytė, E. Tuskenytė ir M. Polikaitis.

Po oficialiosios šventės dalies buvo išneštos vėliavos ir priartėjo momentas, kurio visi nekantriai laukė: buvo išdalintas kuopos laikraštėlis „Sūkurys". Beskaitydami puikų laikraštėlį svečiai pasivaišino mamyčių paruoštais skanėsiais, o dar vėliau žiūrėjome vaizdajuostės iš „Ponckų baliaus" programos. Atsisveikindami pažadėjome susitikti MAS stovykloje.

Elena Tuskenytė

Kun. Alfonso Lipniūno moksleivių at-kų kuopos metinėje šventėje birželio 9 d., Čikagoje.

Toronto jaunučių metų veiklos apžvalga

Pirmasis pusmetis:

Toronto Stasio Šalkauskio kuopos jaunučiai ateitininkai, kaip ir pernai metais, aktyviai dalyvavo savo susirinkimuose. Iš viso per šiuos metus turėjome 12 susirinkimų. Veiklą pradėjome spalio mėn. pradžioje ir baigėme Toronto ateitininkų metine švente, birželio 18 d. Toronte jaunučių susirinkimai vykdavo maždaug kas antrą savaitę, sekmadieniais po 10:15 val. ryto Mišių, Prisikėlimo parapijos posėdžių kambario patalpose.

Globėjos buvo: Nijolė Tamulaitienė, Birutė Staškevičiūtė ir Gabija Juozapavičiūtė-Petrauskienė. Jaunučiai: Viltė ir Viktorija Barakauskaitės, Emilija ir Tomas Bušinskai, Lukas ir Tomas Giniočiai, Lina ir Vytas Jaglowicz, Darius Karka, Stasys Kuliavas, Vilija Petrauskaitė, Tomas Pranaitis, Lidija ir Rima Puterytės, Mykolas Rovas, Justinas Šimonėlis ir Liana Tamulaitytė.

Šiais metais mokėmės rašyti susirinkimų protokolus. Iš tų protokolų ir surašome čia pateikiamą mūsų veiklos aprašymą. Spalio 2d. pirmasis metų susirinkimas, registracija ir susipažinimas. Spalio 16 susirinkimas apie simbolius. Pokalbį pravedė Gabija Petrauskienė, supažindindama su įvairiais pasauliniais, miestų, tvarkos, žmogaus buities bei organizacijų simboliais. Po to visi piešė ateitininkų simbolį — ženklą. Protokolavo Lidija Puterytė. Spalio mėn. gale studentai suruošė iškylą į pagrindinį Toronto miesto parką High Park. Iškyloje dalyvauti kvietė ir jaunučius. Lapkričio 13 susirinkimo tema buvo lietuviškų raštų įvairumas. Pokalbį pravedė ir skaidres parodė Nijolė Tamulaitienė. Jaunučiai, pyragų išpardavime užsidirbtomis lėšomis, įsigijo skaidrių rinkinį apie Lietuvos tautodailę. Darbelis: lietuviškų raštų audimas iš popieriaus. Protokolavo Liana Tamulaitytė. Lapkričio 27 įvyko jaunučių pyragų išpardavimas, kurį paruošė ir suorganizavo Bernadeta Aušrotaitė Rovienė. Jaunučiai su dideliu entuziazmu ėmėsi prekybos, mokėsi mandagiai patarnauti ir ką reiškia užsidirbti savo lėšų. Gruodžio 11 d. šventėme Jėzulio

Toronto jaunučiai at-kai. Iš k.: Darius Karka, Vilija Petrauskaitė Viltė Barakauskaitė, Lidija Puterytė, Emilija Bušinskaitė, Viktorija Barakauskaitė, Rima Puterytė, Liana Tamulaitytė ir Tomas Bušinskas.

gimtadienį su Jo gimtadienio pyragu. Darbelį: kalėdinių papuošalų darymą, pravedė Donata Žulytė-Putrienė. Protokolavo Lidija Puterytė. Bendrose skautų ateitininkų Kūčiose gruodžio 17 d. jaunučiai vaidino kalėdinį montažą. Juozapo vaidmenį atliko Stasys Kuliavas, Marijos — Vilija Petrauskaitė. Užeigų savininkų — Lidija Puterytė, Silvija Pranaitytė.

Antroji metų pusė:

Sausio 22 d. turėjome susirinkimą tema: įžodis ir ką reiškia duoti priesaiką. Pavyzdžiu naudojame naujojo JAV prezidento Bush atvejį, kai jis davė priesaiką, perimdamas prezidento pareigas. Kalbėjome apie įvairius atvejus, kada duodamos priesaikos ir ką jos įpareigoja, pvz., Lietuvos partizanų priesaikos kovoti iki mirties. Pravedė Gabija Petrauskienė. Žaidėme Nijolės Tamulaitienės paruoštą žaidimą „Piešk ir spėk". Protokolavo Vilija Petrauskaitė.

Vasario 5 d. kalbėjo svečias kun. Gintautas iš Lietuvos, ką veikia vaikai Lietuvoje, jų mokyklas, stovyklas, užsiėmimus. Jaunučiai atliko pratybą, suvaidindami atvejus, kada jie padarė gerą darbelį. Protokolavo Viltė Barakauskaitė ir Vilija Petrauskaitė.

Vasario 19 susirinkimo tema buvo Lietuvos knygnešiai. Pokalbį pravedė Nijolė Tamulaitienė. Darbelis: atpažinimas lietuviškų tautinių rūbų sudėties. Protokolavo Viltė Barakauskaitė. Kovo 19 parapijoje vyko bendras velykinių margučių marginimas, prie kurio prisidėjo ir mūsų jaunučiai. Balandžio 16 susirinkimo tema: disidentai. Pokalbį: kur yra šiandieną pasaulyje disidentų ir kodėl jie yra disidentai, pravedė Gabija. Užsiėmimui supažindinome jaunučius su dabartiniais disidentais, pasinaudodami nuotraukomis iš Lietuvos. Protokolavo Emilija Bušinskaitė.

Balandžio 30 susirinkime kalbėjo Rimas Petrauskas: kas padaro žmogų geru. Darbelis: Motinos Dienos sveikinimo kortelių darymas. Protokolavo Viltė Barakauskaitė. Gegužės 28 susirinkimo pokalbį apie šūkius ir jų reikšmę pravedė Gabija. Jaunučiai buvo supažindinti su įvairių kraštų bei organizacijų šūkiais, pvz., JAV „Pasitikėkime Dievu", kuris randamas ant pinigų. Išnagrinėtas ateitininkų šūkis: Visą atnaujinti Kristuje. Susipažinome su Toronto jaunučių vėliava, joje randamais simboliais ir šūkiu. Žaidėme žaidimą: „Piešk ir spėk." Protokolavo Tomas Pranaitis. Birželio 11 susirinkime kalbėta apie Pabaltijo kraštus: ką reiškia birželio trėmimai, dabartiniai judėjimai Pabaltijy, ką paskelbė Lietuva 1989 gegužės 14, ir ką tai reiškia. Pokalbį pravedė Gabija. Protokolavo Stasys Kuliavas.

Po Kalėdų dalyvaujančių susirinkimuose skaičius nukrito per pusę, kadangi kiti, pirmajam sniegui pasirodžius, pradeda slidinėti. Pasibaigus slidinėjimo sezonui, vargiai sugrįžta į jaunučių susirinkimų rutiną. Ateinančiais metais bandysime iki Kalėdų tęsti susirinkimų tvarką po Mišių sekmadieniais, tačiau užtęsime susirinkimus pusvalandžiu ilgiau. Nuo sausio mėnesio, per slidinėjimo sezoną, susirinkimus turėsime šeštadieniais, tuojau po šeštadieninės mokyklos pamokų taip pat užtęsiant pusvalandžiu ilgiau. Ateinančiais metais jaunučius globoti sutiko: Gabija Juozapavičiūtė-Petrauskienė ir Ramunė Sakalaitė-Jonaitienė.

Gabija

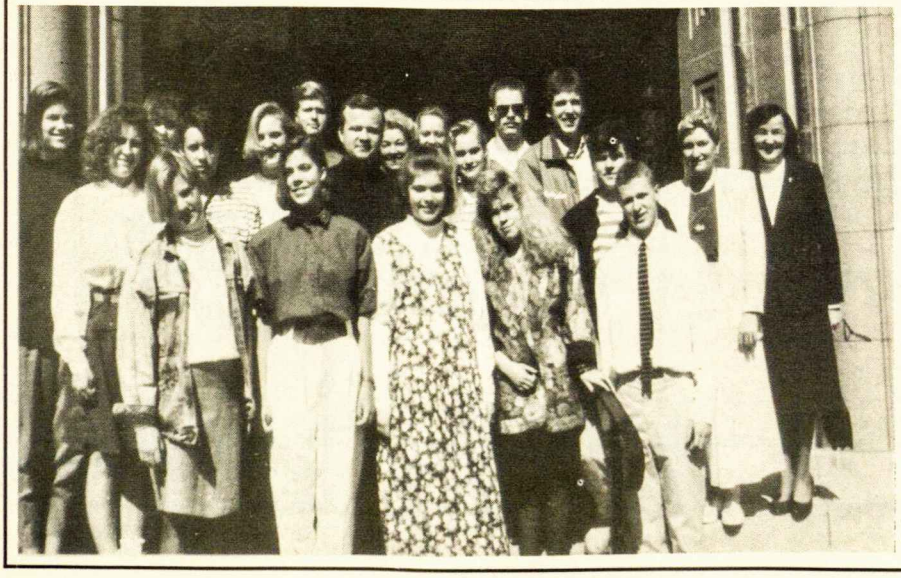

Paruošiamųjų kursų jaunučių stovyklos vadovams dalyviai š.m. balandžio 30 prie Tėvų marijonų koplyčios Čikagoje.

KREIVOS ŠYPSENOS

Apie ką rašoma knygose?

Kai būriui moksleivių buvo pateiktas šis knygų sąrašas (nei vienas nebuvo knygų skaitęs) ir paklausta, apie ką, jų nuomone, rašoma tose knygose, gauti tokie atsakymai:

Vincas Krėvė. **Bobulės vargai.** Apie močiutę, kuriai kiekvieną vasarą sūnūs ir dukterys suveža mažus vaikus pasaugoti, kai patys išvažiuoja atostogauti.

Bronys Raila. **Tave mylėti tegalima iš tolo.** Apie merginą, kuri labai mėgo valgyti česnakus ir svogūnus.

Kazys Bradūnas. **Alkana kelionė.** Aprašoma, kaip jautėsi vaikai, kai tėvas pametė piniginę, o jie buvo pakeliui į Kaliforniją.

Jurgis Jankus. **Užkandis. Alkanos kelionės** antroji dalis, kai pagaliau piniginė buvo rasta ir šeima sustojo pakelės restorane.

Juozas Kralikauskas. **Įkaitę Vilniaus akmenys.** Apie labai karštą vasarą Vilniuje.

Anatolijus Kairys. **Ištikimoji žolė.** Apie žemės ūkį: kanapių auginimą.

Antanas Tulys. **Inicialai po tiltu.** Ką galima rasti po Marquette parko tvenkinių tiltais (tarp kitokių užrašų...).

Vanda Vaitkevičienė. **Užburtos kanklės.** Apie mergaitę, kuri niekaip negalėjo išmokti skambinti kanklėmis. Pagaliau neiškentusi sušuko: „Turbūt tos kanklės užburtos!"

* * *

Tomas: Mano pavardė per ilga. Kai užaugsiu, pakeisiu, sutrumpinsiu.

Rūta: Manai, kad tavo pavardė ilga? Skaičiau laikraštyje, kad vienas Fidži salos gyventojas, persikėlęs gyventi į Londoną, prašė vyriausybės, kad jo pavardę pakeistų trumpesne.

Tomas: Kokia buvo jo pavardė?

Rūta : Karagotemokowatangamamiprotele!

* * *

Mūsų žodynas

anadžiovingumas-išdžiūvęs ananasas; baimė būti sausu; iš tikrųjų nieko nereiškia—yra mūsų tyčia sugalvotas žodis.

chalatiškumas—šeštasis at-kų principas; nauja mados išraiška dėvėti visą laiką chalatą; apsileidimas

grobas—stovyklos maistas (grub); storas grybas; griovys, kuriame miega Dainavos vadovai; žarnos.

iškaršęs—mirti karščio smūgiu; uodų sukandžiotas žmogus; senas ir susilpnėjęs.

izumrudas—žmogus, kuris išlekia į erdves; katastrofa su rudos spalvos mašina; smaragtas (emerald).

kaprizingas—žmogus pilnas kaprizų; kuris valgo „Dolly Madison zingers".

krešėti—žaisti krepšinį; drebėti po šaltu dušu; sustingti.

krėtotis—krapštyti dantis; tyčia bandyti užsikrėsti kokia liga; garsiai juoktis.

Iš š.m. MAS stovyklos laikrštėlio VIESULAS.

SKAITYTOJAI APIE „ATEITĮ" IR NAUJĄ REDAKTORĘ

Per naujų pareigų — „Ateities" redagavimo — pusmetį susikaupė nemaža laiškų redakcijai. Buvo pasiūlyta bent jų ištraukėles paskelbti žurnale. Iš tikrųjų skaitytojų laiškai yra veidrodis, kuriame „Ateitis" mato savo veidą ir gali tobulėti. Dėkojame visiems, kurie paaukojo valandėlę brangaus laiko ir mums parašė. Laiškai labai laukiami: rašykite, reikškite savo nuomones ir pageidavimus, barkite, kritikuokite, girkite — tik netylėkite!

D. Bindokienė

Naujai pasirodžiusi „Ateitis" mus imponuoja savo išore, technikine forma ir savo turiniu. ...Pasiskaitymo čia yra įvairaus amžiaus skaitytojui. Reikia tikėtis, kad ir tėvynėje atsikuriantys broliai ateitininkai ras žurnalą naudingu savo veiklai...

J. K. „Iš Ateitininkų gyvenimo" DRAUGAS, 1989 gegužės 27 d.

Sveikinu ir džiaugiuos pirmuoju Jūsų darbo vaisium — „Ateities" nr. 1. Daug metų praėjo nuo tų dienų, kai „Ateitis" buvo vienas didžiausių mano rūpesčių. Sentimentas jai paliko didelis. Džiaugiuos, kad ji dabar gerose rankose.

Kun. V. Dabušis

Jūsų laiškas nukėlė mane į anas dienas, kai mes vakarais triūsėme prie „Ateities". Įdėjom daug darbo, labai daug darbo. Ir nesigailiu, kad dirbau, nes tuo padėjau kitiems. Džiaugiuos, kad paskatinau ir Jus, ir kitus. Su mielu noru prisidėsiu — parašysiu ir iš praeities, ir šiaip kokių įdomių dalykėlių iškasiu.

Paulius Jurkus

Visų pirma — nuoširdi padėka Jums už sutikimą perimti „Ateities" redagavimą. Kaip buvęs šioks toks redaktorius, gerai suvokiu daugybę sunkumų ir kliūčių. Bet Jūsų ryžtas visa tai įveiks. Džiaugiuosi, kad pagaliau užsibaigė „Ateities" krizė.

Juozas B. Laučka

Pirmiausia sveikinu su naujom „Ateities'" redaktorės pareigom. Esu tikra, kad Jūsų rankose žurnalas atgims. Jo reikia ne vien mums, bet ir atsikuriančiai Lietuvos Ateitininkijai.

Emilija Sakadolskienė

Jūsų užmojai platūs ir teikia gražių vilčių ateičiai. Kuo geriausios sėkmės Jums išjudinti mūsų apsnūdusią ateitininkiją.

Juozas Končius

Norėjau Jums tik „iš dūšios" padėkoti už puikiai suredaguotus pirmuosius du ATEITIES numerius.

Kun. Valdemaras Cukuras

Prieš keletą dienų gavau pirmą Jūsų išleistą „Ateitį". Man labai patiko.

Mildutė Bublytė

Man buvo smagu skaityti ypač pasikalbėjimą su p. Norviliene. Man taip pat patinka Jūsų sugalvotas naujas „Ateities" veidas. Ačiū, kad sutikote perimti žurnalą ir jį atgaivinote. Linkiu toliau sėkmės.

Aldas Kriaučiūnas

Labai malonu, kad įsivedėte tokį įdomų ir naudingą kalbos skyrelį. Jeigu visi mūsų leidiniai taip lietuvių kalba rūpinsis, yra vilties, kad mes lietuviškai — ir visai neblogai — dar ilgai kalbėsime.

Arvydas Barzdukas

Tik gavau gegužės-birželio „Ateitį". Labai graži išvaizda. Sveikinu ir gėriuosi. Įdomiai sulaužytas numeris. Jame sutelkta įvairi medžiaga, aktuali savo tematika. Labai gerai, kad „Ateityje" yra skyriai apie leidinius ir kalbą.

Mane itin džiugina tai, kad mūsų spaudai, bent šiuo metu, vis plačiau atsiveria durys ir į mūsų pavergtą Lietuvą. Tikėkimės, kad apie „Ateitį" galėsime burtis visi — ir Tėvynėje bei tremtyje esantys, o kartu ir plačiame pasauly pasklidę lietuviai. Tokį tikslą turėjo ir prof. Pr. Dovydaitis, rašydamas pirmąjį „Ateities" numerį 1911 m. Ir todėl taip miela matyti pirmuoju einantį straipsnį šiame numeryje „Ateitininkai tėvynėje".

Gediminas Kijauskas, SJ

Šiandien ką tik gavau trečiąjį žurnalo numerį ir vienu prisėdimu perverčiau. Jūs tikrai viską greit sukate, nes, rodos, aš savo rašinėlį vos tik baigiau, o dabar jau ir išspausdintas... Smagu, kad „Ateitis" randa būdų pasiekti Lietuvos ateitininkus. Kas ją ten gauna, esu tikras, kad nuo viršelio iki viršelio viską perskaito ir su kitais dar pasidalina.

Romualdas Kriaučiūnas

Žurnalas tikrai vertas dėmesio — jis gražus akiai ir mielas širdžiai. Žurnalo prenumerata — puiki dovana jaunuoliui ir suaugusiems, kurie domisi jaunimo veikla.

Skaitytojas, „Iš ateitininkų gyvenimo", DRAUGAS, 1989.VII.1 d.

32

ALp(LKA)1786
1989, Nr.4

90.725.204